

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege

pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Comunicațiile electronice sunt o parte importantă a vieții cotidiene, iar unele dintre activitățile zilnice sunt legate de furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice. Drept urmare, unul dintre obiectivele ce trebuie urmărite pe termen mediu și lung este acela de dezvoltare a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și, prin urmare, este permanent necesară o abordare menită să încurajeze investițiile în rețele de înaltă capacitate, menținând și obiectivul cadrului normativ de a asigura o funcționare mai competitivă a pieței, la prețuri reduse și cu o mai bună calitate a serviciilor furnizate.

Sectorul comunicațiilor electronice este unul extrem de dinamic și are influențe ori efecte asupra multor segmente de activitate, conectivitatea fiind un element esențial atât în domeniul economic, cât și pentru utilizatorii finali. Este cunoscut că tot mai multe entități economice, precum și utilizatorii finali se bazează tot mai mult pe serviciile de date și de acces la internet menite să asigure o conectivitate adecvată atât pentru desfășurarea activităților economice, cât și pentru satisfacerea nevoilor utilizatorilor finali. Se admite că un grad ridicat de conectivitate al întreprinderilor și al utilizatorilor finali are un rol important în reducerea unor decalaje încă existente, iar de acest domeniu se leagă și unele aspecte ce țin de administrația publică și modul în care interacționează aceasta cu beneficiarii serviciilor publice. După cum se cunoaște furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice poate contribui la atingerea unor obiective stabilite prin alte documente¹ programatice adoptate la nivel național (și chiar european), inclusiv cele care privesc digitalizarea serviciilor publice prestate în beneficiul cetățenilor. Nu în ultimul rând, comunicațiile electronice sunt esențiale și pentru sectorul guvernamental, îndeosebi în ceea ce privește spectrul de frecvențe radio (iar administrarea și gestionarea acestuia trebuie să țină seama de cerințele și necesitățile naționale) normele în vigoare având importante prevederi ce sunt

¹Hotărârea Guvernului nr. 414/2015 privind aprobarea Programului pentru implementarea Planului Național de Dezvoltare a Infrastructurii NGN (Next Generation Network) și Hotărârea Guvernului nr. 245/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind Agenda Digitală pentru România 2020.

aplicabile unor domenii precum ordinea publică, securitatea națională și apărarea națională.

La nivel național, sectorul comunicațiilor electronice se sprijină pe un cadru de reglementare național format în principal din:

- a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Cadrul normativ menționat anterior este aplicat în coroborare cu alte acte normative incidente sectorului.

Actele normative menționate la lit. a) și b) de mai sus dispun asupra modului în care se autorizează și se desfășoară activitatea în domeniul comunicațiilor electronice, inclusiv cu privire la autorizarea utilizării resurselor limitate din domeniul comunicațiilor electronice (resursele de spectru radio, resursele de numerotație și alte resurse tehnice asociate) în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice și asupra organizării și funcționării autorității de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice [Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare *ANCOM* sau *Autoritatea*)].

Legislația indicată anterior reprezintă expresia transpunerii în legislația națională a directivelor din domeniul comunicațiilor electronice (Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, Directiva 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații) adoptate în 2002, modificate și completate în 2009², precum și a Directivei 2014/61/UE a

²Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE

Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză.

Sectorul comunicațiilor electronice este unul cunoscut pentru capacitatea acestuia de a furniza servicii inovatoare și competitive și contribuie la dezvoltarea altor întreprinderi care, la rândul lor, inovează în segmentele lor de activitate.

Ultima modificare și completare de amploare a legislației din domeniul comunicațiilor electronice a fost generată de transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate în anul 2009, alte ajustări ale legislației naționale fiind generate doar de modificări și/sau completări punctuale.

Deși domeniul comunicațiilor electronice este unul extrem de dinamic și inovator, se admite însă că este necesară o ajustare și a legislației ce stă la baza furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice.

Astfel, potrivit reglementărilor actuale, dreptul de acces la serviciul universal reprezintă dreptul tuturor utilizatorilor finali de pe teritoriul României de a beneficia de serviciile incluse în sfera serviciului universal, la un anumit nivel de calitate, indiferent de localizarea geografică și la tarife accesibile.

Conform Strategiei Naționale privind implementarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice aprobată prin ordinul MCSI nr. 461/2009, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) are obligația să asigure dreptul de acces la serviciul universal pe întreg teritoriul României. ANCOM poate desemna unul sau mai mulți furnizori de serviciu universal care să presteze unul sau mai multe servicii din sfera serviciului universal, în anumite zone sau pe întreg teritoriul României.

Principalele componente ale serviciului universal privesc: asigurarea accesului și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie și a accesului la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului, accesul la telefoanele publice cu plată, asigurarea serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților precum și asigurarea de condiții echivalente de acces la serviciile incluse în sfera serviciului universal pentru utilizatorii finali cu dizabilități.

Conceptul de serviciu universal trebuie însă să evolueze odată cu progresele tehnologice și cu evoluția pieței și a cererii utilizatorilor, în acord cu modificările aduse de către

Codul european al comunicațiilor electronice, rămânând a fi văzut în continuare ca un mecanism de siguranță care garantează faptul că cel puțin un set de servicii minime este disponibil pentru toți consumatorii, la un preț accesibil.

În aplicarea unora din prevederile Legii nr. 159/2016 au fost întâmpinate anumite dificultăți, generate de înțelegerea diferită a unor norme de către entitățile care ar fi trebuit să le aplice. Astfel, aplicarea prevederilor art. 6 alin. (12) din Legea nr. 159/2016 în raport cu prevederile art. 46 alin. (9) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a generat o serie de interpretări și aplicări contrare voinței legiuitorului, îndeosebi în legătură cu aplicabilitatea normei de la art. 6 alin. (12) în ceea ce privește accesul pe infrastructurile fizice instalate pe drumurile județene, în special rețelele de stâlpi.

Totodată, în aplicarea art. 6 alin. (4), (5) și (6) ANCOM a emis Decizia președintelui ANCOM nr. 997/2018 privind tarifele maxime care pot fi percepute pentru exercitarea dreptului de acces pe, deasupra, în sau sub imobilele proprietate publică. Din cauza unor diferențe de interpretare între emitent și unele entități care ar trebui să pună în aplicare acest act normativ, Decizia președintelui ANCOM nr. 997/2018 face obiectul unui litigiu între Asociația Municipiilor din România și ANCOM, fapt ce afectează claritatea și predictibilitatea cadrului legal privind accesul furnizorilor de rețele de comunicații electronice pe proprietatea publică sau privată.

Facilitarea dezvoltării rețelelor de comunicații electronice

La 27 iunie 2018 a fost publicat un Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Directivei 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, document care analizează impactul produs de măsurile promovate prin aceasta și progresul făcut în scopul atingerii obiectivelor propuse (denumit în continuare, Raportul).

La nivel național, Directiva nr. 2014/61/UE a fost transpusă prin Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, cu completările ulterioare.

Potrivit Raportului, operatorii de comunicații electronice consideră că, urmare a aplicării dispozițiilor Directivei, au existat îmbunătățiri în ceea ce privește accesul la infrastructura fizică, inclusiv la infrastructura fizică interioară și la informațiile referitoare la acestea. Totuși, există încă loc de îmbunătățire, operatorii indicând că s-au înregistrat progrese limitate în sprijinirea coordonării lucrărilor civile, facilitarea procesului de solicitare a

	<p>autorizațiilor de lucrări civile sau facilitarea accesului la clădiri pentru instalarea infrastructurii în clădiri.</p> <p>Cu privire la procesul de autorizare a lucrărilor, Comisia reține însă că în planul disponibilității informațiilor privind autorizațiile și procedurile de acordare a acestora nu s-au înregistrat progrese. Termenele pentru soluționarea cererilor de autorizare nu au fost puse în aplicare în toate statele membre și doar câteva state membre au optat să facă posibilă depunerea electronică a cererilor de autorizare.</p> <p>În acest context, Raportul Comisiei cuprinde o serie de acțiuni recomandate a fi întreprinse de către statele membre, printre care și asigurarea unei eficiențe mai mari a procedurilor de autorizare și promovarea unei mai bune cooperări între autoritățile de reglementare.</p> <p>În România, în ciuda progresului înregistrat prin implementarea Legii nr. 159/2016, există în continuare un potențial semnificativ de stimulare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, prin înlăturarea unor bariere de ordin administrativ identificate pe piața comunicațiilor electronice, prin simplificarea și adaptarea procedurilor de autorizare a executării lucrărilor de construcții la cerințele specifice domeniului comunicațiilor electronice.</p> <p>Simplificarea acestor proceduri administrative este necesară deoarece cadrul legislativ actual, aplicabil ca regulă tuturor lucrărilor de construcții, nu conține suficiente reglementări adaptate specificului lucrărilor de construcții din domeniul comunicațiilor electronice – lucrări cu grad mare de repetabilitate, destinate susținerii de echipamente, care presupun de exemplu amplasarea, consolidarea sau desființarea de stâlpi, piloni, ori canalizații subterane și care pot avea ca obiect și utilizarea unor elemente de infrastructură fizică existente.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Proiectul de act normativ are ca finalitate transpunerea în legislația națională a Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, act legislativ prin care au fost cuprins, într-un singur document, toate directivele din domeniul comunicațiilor electronice. Prin această reformare a cadrului european din domeniul comunicațiilor electronice s-a creat și ocazia unor modificări și completări de anvergură pentru normele naționale ce stau la baza furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice.</p> <p>Prin proiect se propun o serie de modificări și/sau completări ce urmăresc atingerea unei mai bune conectivități pentru utilizatori, documentul fiind parte a unor măsuri de politică necesare pentru a sprijini dezvoltarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice.</p> <p>Principalele schimbări ce sunt aduse în raport de legislația ce se intenționează a fi modificată și completată privesc:</p>

A. Transpunerea Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice.

Partea generală

Dispozițiile Capitolului I - Dispoziții generale din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 au fost completate astfel încât să reflecte abordarea conceptuală propusă în prin Codul european al comunicațiilor electronice în ceea ce privește obiectul, domeniul de aplicare și scopul.

Astfel, au fost introduse prevederi care să sublinieze faptul că actului normativ contribuie la realizarea pieței interne în cadrul Uniunii Europene în domeniul rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, care să conducă la instalarea și utilizarea rețelelor de foarte mare capacitate, la concurență durabilă, la interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice, la accesibilitatea și securitatea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice, precum și la obținerea de beneficii în favoarea utilizatorilor finali.

De asemenea, este evidențiat faptul că actul normativ garantează furnizarea unor servicii de comunicații electronice destinate publicului de bună calitate și la prețuri accesibile prin intermediul unui mediu concurențial și a unor posibilități de alegere efective precum și faptul că asigură cadrul pentru satisfacerea necesităților utilizatorilor finali, inclusiv a necesităților utilizatorilor finali cu dizabilități de a accesa serviciile de comunicații electronice în condiții de egalitate cu ceilalți utilizatori, în cazurile în care piața nu le îndeplinește în mod acceptabil.

Nu în ultimul rând, unul din scopurile actului normativ este acela de a stabili anumite drepturi în favoarea utilizatorilor finali.

Totodată, au fost introduse prevederi prin care să se fixeze limitele de aplicare a actului normativ, prevederile acestuia neaducând atingere acțiunilor care privesc măsuri menite să asigure ordinea publică, securitatea națională și apărarea națională, normelor privind reglementarea conținutului și politica în domeniul audiovizualului precum și reglementărilor privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio.

Regimul de autorizare generală

Regimul de autorizare generală constituie setul de reguli și principii aplicabile persoanelor care intenționează să furnizeze rețele și servicii de comunicații electronice în România.

În vederea transpunerii Codului european al comunicațiilor electronice, anumite definiții din Ordonanța de urgență nr. 111/2011 trebuie modificate pentru a se asigura că acestea sunt în concordanță cu principiul neutralității tehnologice și

pentru a ține pasul cu progresul tehnologic, inclusiv cu noile forme de gestionare a rețelelor.

În ceea ce privește capacitățile rețelelor de comunicații electronice, în trecut s-a pus accentul în special pe creșterea lărgimii de bandă disponibile, prin Codul european al comunicațiilor electronice, alți parametri devin prioritari, precum întârzierea de transfer al pachetelor de date, disponibilitatea și fiabilitatea. Astfel, rețele de foarte mare capacitate necesită parametri de performanță echivalenți cu cei pe care îi poate oferi o rețea bazată pe elemente din fibre optice, cel puțin până la punctul de distribuție din locația deservită. Aceasta corespunde, în cazul unei conexiuni la punct fix, unei performanțe a rețelei echivalentă cu cea care se poate obține prin intermediul unei infrastructuri de fibră optică până la un imobil colectiv, considerat a fi locația deservită. În cazul unei conexiuni pe suport radio, aceasta corespunde unei performanțe a rețelei similară cu cea care se poate obține pe baza unei instalații de fibră optică până la stația de bază, considerată a fi locația deservită. În conformitate cu principiul neutralității tehnologice, alte tehnologii și medii de transmisie nu ar trebui să fie excluse, în cazul în care sunt comparabile, din perspectiva capacităților lor.

Codul european al comunicațiilor electronice a modificat definiția serviciilor de comunicații electronice, luând în considerare faptul că în economia digitală, serviciile de comunicații electronice sunt adesea furnizate utilizatorului final nu numai în schimbul unei contraprestații pecuniare, dar din ce în ce mai mult în schimbul furnizării de date cu caracter personal sau al altor date, precum și prin expunerea la anunțurile publicitare. De asemenea, în cadrul serviciilor de comunicații electronice sunt identificate trei tipuri de servicii: serviciile de acces la internet, serviciile de comunicații interpersonale și serviciile care constau, în întregime sau în principal, în transmiterea de semnale prin rețelele de comunicații electronice.

Potrivit Codul european al comunicațiilor electronice, autorizarea generală a rețelelor de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice, altele decât serviciile de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere, nu trebuie să facă obiectul unei decizii explicite sau altui tip de act administrativ emis de autoritatea națională de reglementare, cerințele procedurale ar trebui limitate doar la o notificare cu titlu declarativ. Codul exclude serviciile de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere de la regimul de autorizare generală, ca urmare a faptului că acest tip de servicii nu beneficiază de utilizarea resurselor de numerotație publice și nu participă la un ecosistem interoperabil asigurat la nivel public. Pentru aceste considerente, prin prezentul act normativ se exclud și de la obligația transmiterii notificării prevăzute la art. 6 din Ordonanța de urgență nr. 111/2011 persoanele care intenționează să furnizeze servicii de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere.

Dobândirea dreptului de a furniza rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice destinate publicului nu mai este condiționată de transmiterea unei notificări complete, persoana care a transmis notificarea dobândind dreptul de a furniza rețelele și serviciile de comunicații electronice pe care le-a indicat în notificare, în măsura în care a comunicat cel puțin informații suficiente pentru identificarea ei exactă, de natură să ateste valabilitatea cererii și să permită comunicarea eficientă cu respectiva persoană. Acest fapt nu exonerează respectivul furnizor de obligația de a comunica, în mod complet și corect informațiile solicitate prin formularul-tip al notificării.

Un alt element de noutate adus de Codul european al comunicațiilor electronice, în vederea susținerii pieței interne europene și al coordonării transfrontaliere eficiente, este reprezentat de noile atribuții OAREC în ceea ce privește realizarea și menținerea unei baze de date referitoare la furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice notificați. În acest sens, ANCOM trebuie să transmită OAREC notificările complete transmise de furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.

De asemenea, este necesară modificarea și completarea Ordonanța de urgență nr. 111/2011 pentru a integra condițiile ce are trebui să însoțească autorizațiile generale potrivit Anexei I, părțile A – C din Codul european al comunicațiilor electronice, respectiv: condiții generale, condiții specifice pentru furnizarea de rețele de comunicații electronice și condiții specifice pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, cu excepția serviciilor de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere.

Regimul resurselor limitate

Spectrul de frecvențe radio

Modul în care este administrat și gestionat spectrul de frecvențe radio are o influență însemnată asupra serviciilor de comunicații electronice furnizate utilizatorilor, acest suport, folosit în anumite condiții, putând constitui o soluție fiabilă în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice rapide sau ultrarapide.

Pe de altă parte, utilizarea resurselor de spectru radio este de interes și pentru alte tipuri de utilizări, inclusiv utilizările guvernamentale în domeniul ordinii publice, securității naționale și apărării naționale, situație în care proiectul aduce unele precizări suplimentare ce vin să clarifice modul în care este administrată și gestionată această importantă resursă publică limitată.

Tocmai din cauza limitării sale, administrarea spectrului radio trebuie efectuată cu respectarea unor priorități ce au drept scop utilizarea eficientă și eficace, ținându-se seama, nu în ultimul rând, de obiectivele și politicile Uniunii Europene în ceea ce privește comunicațiile electronice de mare viteză, în special accesul la internet în bandă largă.

Odată cu transpunerea cadrului de reglementare european, adoptat în 2002 și modificat în 2009, au fost adoptate măsuri pentru sporirea flexibilității și eficienței în domeniul spectrului radio, fiind introduse mecanisme noi în administrarea spectrului. Cu acea ocazie au fost introduse în legislația națională principiile neutralității tehnologiilor utilizate și a serviciilor furnizate. Ulterior, titularii drepturilor de utilizare au avut la îndemână posibilitatea de alegere a tehnologiilor utilizate în furnizarea serviciilor de comunicații electronice, în acest fel fiind stimulată alegerea modului în care titularii drepturilor de utilizare aleg, cele mai bune tehnologii disponibile și serviciile adecvate a fi furnizate, pentru fiecare tip de aplicație stabilită prin Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (TNABF). Desigur, în context trebuie avute în vedere și cerințele prevăzute de legislația Uniunii Europene.

Introducerea cerințelor de neutralitate a tehnologiei și a serviciilor furnizate odată cu acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio, precum și posibilitatea de a transfera drepturi de utilizare au creat un cadru ce a permis o mai mare libertate în furnizarea serviciilor de comunicații electronice pentru public.

În plus față de cele arătate anterior, prin Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice a fost introdus un nou concept ce poate fi folosit pentru o utilizare mai eficientă a spectrului de frecvențe radio și anume *utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio*. Conceptul anterior amintit este definit ca fiind accesul care permite unui număr de doi sau mai mulți utilizatori să folosească aceleași benzi de frecvențe radio în temeiul unui acord specific de utilizare în comun, autorizat pe baza unei autorizații generale, a unor drepturi individuale de utilizare a spectrului de frecvențe radio sau a unei combinații a acestora, pentru a facilita utilizarea în comun a unei benzi de frecvență radio, sub rezerva unui acord obligatoriu al tuturor părților implicate, în conformitate cu normele de utilizare în comun, așa cum sunt incluse în drepturile lor de utilizare a spectrului de frecvențe radio, astfel încât să se garanteze tuturor utilizatorilor acorduri de utilizare în comun previzibile și fiabile, cu respectarea normelor de drept în domeniul concurenței. Odată cu acest concept se urmărește o mai bună utilizare a frecvențelor radio, exploatarea intensivă și mai eficientă a acestei resurse limitate. Cu toate acestea este necesară respectarea unor cerințe anterior predefinite, urmând a fi avute în vedere și protejarea normelor de drept existente în domeniul concurenței.

Spre deosebire de reglementarea anterioară, prin proiect se propune ca durata de valabilitate a drepturilor de utilizare acordate în benzi armonizate (spectrul de frecvențe radio pentru care au fost stabilite, prin măsuri tehnice de aplicare

în conformitate cu articolul 4 din Decizia nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și Consiliul Uniunii Europene privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană) să fie de 15 ani, cu posibilitatea de prelungire a acestora cu încă 5 ani, urmând ca încă de la acordarea inițială a drepturilor să fie cunoscute, în mod transparent, criteriile generale pentru prelungirea duratei drepturilor de utilizare. Ca o consecință a precizărilor exprese din cadrul normei europene cu privire la durata drepturilor de utilizare pentru benzile armonizate, în cazul celorlalte drepturi individuale de utilizare a frecvențelor radio, acolo unde acestea se acordă pentru benzile de frecvențe radio ce nu sunt armonizate, se stabilește o durată de utilizare de maxim 10 ani. Această prevedere vine ca o normă exclusiv națională, nu afectează directiva ce se intenționează a fi transpusă, și se bazează pe experiența acumulată de Autoritate în întreaga sa activitate.

Tot cu privire la spectrul radio, prin proiect se propun o serie de măsuri care au drept scop o coordonare mai aprofundată a statelor membre, știut fiind că modul în care este administrată această importantă resursă la nivel național poate avea impact asupra pieței unice de la nivelul Uniunii Europene. Au fost propuse astfel măsuri pentru o comunicare mai aprofundată a statelor membre ale Uniunii Europene prin intermediul grupului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPG), grup consultativ al Comisiei Europene ce funcționează în considerarea Deciziei Comisiei din 11 iunie 2019 de instituire a Grupului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio și de abrogare a Deciziei 2002/622/CE³. Pe de altă parte, grupul are și un important rol de mediere în ceea ce privește interferențele prejudiciabile transfrontaliere.

Prin proiect se pune accent pe determinarea regimului de autorizare a spectrului de frecvențe radio, fiind indicate ca posibile: regimul de autorizare generală pentru anumite tipuri de aplicații de radiocomunicații și/sau regim de autorizare individuală. Criteriile ce stabilesc alegerea unui sau altuia dintre cele două regimuri de autorizare sunt indicate cu precizie în proiect și anume:

- a) particularitatea sub-benzii ori benzi de frecvențe radio ce face obiectul autorizării;
- b) nevoia de protecție împotriva interferențelor prejudiciabile;
- c) elaborarea unor condiții coerente și fiabile pentru utilizarea în comun a spectrului radio în condițiile legii;
- d) necesitatea de asigurare a calității tehnice a comunicațiilor sau a serviciului furnizat;
- e) obiective de interes general;
- f) necesitatea de a se garanta utilizarea eficientă a

³https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ%3AJOC_2019_196_R_0008.

spectrului de frecvențe radio.

Prin proiect se propune, ca normă exclusiv națională, ca Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (TNABF) să fie adoptat prin decizie a președintelui ANCOM, *în urma avizului conform* al Comisiei Interdepartamentale de Radiocomunicații pentru atribuirile cuprinzând benzi de frecvențe radio cu utilizare guvernamentală sau a celor aflate în partaj guvernamental/negvernamental. Această viziune vine ca urmare a faptului că TNABF este un instrument aflat în permanentă schimbare și ajustare datorită necesității de armonizare continuă a acestuia cu alte instrumente internaționale (Regulamentul Radiocomunicațiilor al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor, documente adoptate în cadrul Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații și/sau în cadrul Uniunii Europene în temeiul Deciziei nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană), iar modificarea și/sau completarea acestuia prin hotărâre a Guvernului contraproductivă. Se va remarca că instituțiile ce sunt parte a sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională sunt parte a Comisiei Interdepartamentale de Radiocomunicații ce funcționează potrivit Hotărârii Guvernului nr. 315/2011 privind înființarea Comisiei Interdepartamentale de Radiocomunicații, situație în care își pot preciza pozițiile lor față de orice proiect ce privește TNABF.

Resursele de numerotație

Evoluția tehnologică și cea a pieței au determinat trecerea rețelelor la tehnologia de protocol internet (IP) și au permis utilizatorilor finali să aleagă dintr-o gamă variată de furnizori concurenți de servicii de voce. Noțiunea de „serviciu de telefonie destinat publicului”, utilizată de Ordonanța de urgență nr. 111/2011 și larg percepută ca referindu-se la serviciile tradiționale de telefonie analogică, este înlocuită cu termenul „serviciu de comunicații de voce”, termen ce are în vedere dezvoltările tehnologice și este neutru din punct de vedere tehnologic.

Pentru a susține libera circulație a mărfurilor, a serviciilor și a persoanelor în interiorul Uniunii, în Directiva 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice s-a prevăzut posibilitatea de utilizare a anumitor resurse naționale de numerotație într-o manieră extrateritorială, respectiv în afara teritoriului statului membru care alocă numărul. În acest sens, Ordonanța de urgență nr. 111/2011 a fost completată în vederea asigurării cadrului legal național pentru utilizarea extrateritorială a anumitor resurse de numerotație din planurile naționale de numerotație pentru furnizarea altor servicii de comunicații electronice

decât cele de comunicații interpersonale și asigurarea respectării actelor normative relevante, în special a normelor privind protecția consumatorilor și a altor norme referitoare la utilizarea resurselor de numerotație, indiferent de locul în care au fost acordate drepturile de utilizare și în care sunt utilizate resursele de numerotație în cadrul Uniunii Europene.

Astfel, furnizorii care utilizează resurse de numerotație, prevăzute cu utilizare extrateritorială în Planul național de numerotație, în alte state membre ale Uniunii Europene au obligația de a respecta Planul național de numerotație și condițiile de utilizare a respectivelor resurse de numerotație aplicabile pe teritoriul României, precum și normele privind protecția consumatorilor și alte norme naționale, referitoare la utilizarea resurselor de numerotație, aplicabile în statele membre în care se folosesc respectivele numere. Verificarea respectării obligațiilor legale asociate utilizării extrateritoriale a resurselor de numerotație și sancționarea eventualelor încălcări se realizează cu concursul autorităților naționale de reglementare, respectiv al autorităților competente din statele membre ale Uniunii Europene în care se folosesc aceste categorii de resurse de numerotație. Cerințele privind utilizarea extrateritorială nu aduc atingere competențelor statelor membre de a bloca, de la caz la caz, accesul la numere sau servicii în cazul în care acest lucru este justificat din motive de fraudă sau de abuz.

În același timp, Ordonanța de urgență nr. 111/2011 a fost completată în vederea asigurării cadrului legal la nivel primar pentru a putea fi utilizate și în România resurse de numerotație nongeografice pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, altele decât cele de comunicații interpersonale, pentru care dreptul de utilizare este acordat de alte autorități din statele membre ale Uniunii Europene, fără a aduce atingere Regulamentului (UE) nr. 531/2012 și art. 73 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență nr. 111/2011.

Suplimentar acestor noi prevederi stabilite în vederea transunerii Directivei 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului, ANCOM poate stabili condițiile pentru utilizarea pe teritoriul României a resurselor de numerotație nongeografice, pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, provenind din planurile de numerotație ale altor state ce nu sunt membre ale Uniunii Europene și pentru furnizarea de servicii de comunicații interpersonale, provenind din planurile de numerotație ale statelor membre, precum și condițiile în care anumite categorii de numere din Planul național de numerotație vor putea fi folosite extrateritorial pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice.

ANCOM poate adopta, împreună cu autoritățile

competente din alte state membre ale Uniunii Europene, un Plan comun de numerotație, pentru toate sau anumite categorii de resurse de numerotație.

A altă completare a cadrului legal în domeniul gestionării resurselor de numerotație are ca obiect reglementarea posibilității ANCOM de stabili, în condițiile existenței și menținerii disponibilității resurselor de numerotație din Planul național de numerotație, anumite resurse de numerotație pentru care dreptul de utilizare se acordă unor persoane ce nu furnizează rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului.

Aceste prevederi legale asigură transpunerea art. 93(2) din Directiva 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice ce au la bază tendințele recente din domeniul comunicațiilor electronice. Astfel, cererea pentru resurse de numerotație a crescut semnificativ, în principal ca urmare a dezvoltării a serviciilor de tipul Machine-to-Machine (M2M), a dispozitivelor și produselor conectate care echipează mașini, case, clădiri etc.

Potrivit *BEREC guidelines on common criteria for the assessment of the ability to manage numbering resources by undertakings other than providers of electronic communications networks or services and of the risk of exhaustion of numbering resources if numbers are assigned to such undertakings* BoR (20) 50 din 6 martie 2020, Machine-to-Machine este un serviciu care implică un transfer automat de date și informații între dispozitive sau aplicații bazate pe software cu interacțiune umană limitată sau deloc.

Studii privind acoperirea rețelelor de comunicații electronice

Realizarea studiilor privind acoperirea rețelelor de comunicații electronice va fi prevăzută expres ca sarcină pentru ANCOM și va dobândi caracter permanent. De asemenea, scopul studiilor de acoperire va fi semnificativ extins, acestea urmând să fie utilizate și ca instrument pentru reglementarea piețelor, pentru definirea obligațiilor de acoperire corespunzătoare drepturilor de utilizare a frecvențelor radio sau pentru identificarea ariilor de intervenție prin mecanismele serviciului universal.

Un alt element de noutate va consta în identificarea de către ANCOM, pe baza studiilor de acoperire, a zonelor care nu sunt deservite nici de rețelele de foarte mare capacitate, nici de rețelele capabile să asigure viteze de

descărcare a datelor de cel puțin 100 de Mbps, iar previziuni de acoperire a acestor zone cu astfel de rețele nu există în viitorul apropiat. Publicarea acestor zone ar putea motiva realizarea de investiții de către operatorii care ar dori să beneficieze de avantajele „primului venit”. Drept urmare, în zonele identificate de ANCOM pot fi organizate proceduri de validare a intențiilor de instalare a unor rețele de foarte mare capacitate.

Pentru încurajarea concurenței, dacă piața nu asigură, ANCOM va trebui să pună la dispoziția utilizatorilor finali și să actualizeze periodic un instrument de informare prin care aceștia să identifice, la un nivel de detaliu util, disponibilitatea conectivității la rețele de comunicații electronice într-o anumită zonă.

Studiile privind acoperirea rețelelor de comunicații electronice prevăzute în prezentul act normativ se deosebesc de inventarul rețelelor publice de comunicații electronice și al elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora prevăzut la art. 40 alin. (3) din Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, cu completările ulterioare. Studiile de acoperire vizează identificarea ariilor geografice, la un anumit nivel de detaliu, pe care ar putea să le deservească sau pe care nu ar fi în măsură să le deservească cu servicii în bandă largă rețelele de comunicații electronice. Inventarul vizează, în principal, stabilirea traseelor pe care le urmează rețelele publice de comunicații electronice. Rezultatele oferite de studiile de acoperire ar trebui să aibă un grad rezonabil de aproximare, pe când cele ale inventarului ar trebui să aibă un grad ridicat de certitudine. Studiile de acoperire și inventarul sunt instrumente complementare, dar distincte în ceea ce privește obiectivele urmărite și rezultatele pe care pot să le ofere.

Portabilitate și transfer la un alt furnizor de servicii de acces la internet

În ceea ce privește serviciul de portabilitate este de menționat că au fost extinse drepturile utilizatorilor finali. Astfel, utilizatorii finali vor putea, în anumite condiții, să își păstreze numărul de telefon asignat printr-un contract care a încetat între timp. De asemenea, s-a prevăzut expres ca utilizatorilor finali să nu le fie percepute tarife pentru serviciul de portabilitate, respectiv să li se activeze numerele în termen de o zi lucrătoare, dacă nu a fost solicitată, în mod expres, portarea la o altă dată ulterioară. Pentru consumatori s-a prevăzut ca, în plus, să li se returneze, la cerere, creditul rămas neutilizat plătit în avans furnizorului la al cărui serviciu se renunță.

A fost reglementată procedura de urmat în cazul eșuării portării. Într-o asemenea eventualitate, furnizorul la ale cărui servicii se renunță reactivează numărul utilizatorului final și îi prestează în continuare, în aceleași condiții, serviciile aferente, până la activarea serviciilor de către noul furnizor.

Suplimentar serviciului de portabilitate a fost reglementat și transferul la un alt furnizor de servicii de acces la internet. În cazul ambelor procese furnizorul la al cărui serviciu se renunță are obligația să continue furnizarea, în aceleași condiții, până la momentul activării serviciului de către noul furnizor, contractul cu furnizorul la al cărui serviciu se renunță încetând de drept, fără niciun fel de formalitate, la momentul finalizării, după caz, a portării sau transferului. În cazul ambelor procese întreruperea serviciului nu ar trebui să depășească o zi lucrătoare. În fine, în cazul ambelor procese ANCOM este competentă să stabilească procedura prin care furnizorii acordă utilizatorilor finali despăgubiri în situația în care portarea sau transferul nu sunt realizate în termen ori sunt realizate în absența acordului utilizatorilor finali. Pentru transfer este prevăzut un caz particular de acordare de despăgubiri în favoarea utilizatorilor finali, respectiv nerespectarea programării agreate pentru instalarea și activarea serviciului de acces la internet.

ANCOM va stabili restul condițiilor de realizare a procesului de portare și a celui de transfer la un alt furnizor de servicii de acces la internet.

Securitatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2011 include un capitol special dedicat securității și integrității rețelelor și serviciilor de comunicații electronice care transpune în legislația națională prevederile Capitolului IIIA din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice revizuită, și are ca scop stabilirea unui cadru general pentru asigurarea utilizării în siguranță a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, în special prin informarea utilizatorilor în legătură cu incidentele care afectează în mod semnificativ securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor, precum și prin stabilirea responsabilităților furnizorilor și a atribuțiilor autorității de reglementare în acest domeniu.

Ca urmare a definirii securității rețelelor și serviciilor, respectiv a noțiunii de incident de securitate, în cadrul Directivei 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, a fost completată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 în sensul definirii

acestor noțiuni.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 reglementează obligația furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului de a asigura un nivel adecvat al securității rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice. În acest sens, respectivii furnizori au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a garanta integritatea rețelelor proprii, în scopul garantării continuității furnizării serviciilor de comunicații electronice prin intermediul acestor rețele.

Noul cadru de reglementare la nivel european menține aceste obligații, identificând categoriile de măsuri ce ar trebui adoptate de furnizori în vederea garantării securității propriilor rețele și, respectiv, servicii, precum și pentru a preveni sau reduce la minim impactul incidentelor de securitate. De asemenea, sunt reglementați parametrii în funcție de care este determinată amploarea impactului unui incident de securitate, în vederea îndeplinirii obligației de notificare la ANCOM a acelor incidente de securitate care are un impact semnificativ asupra rețelelor sau serviciilor.

Se completează Capitolul IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 în sensul că furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului trebuie să informeze, în mod gratuit, utilizatorii cu privire la amenințările de securitate specifice și semnificative și cu privire la măsurile pe care le pot lua pentru a-și proteja securitatea comunicațiilor, de exemplu prin folosirea unor anumite tipuri de software sau de tehnologii de criptare.

În cazul producerii unui incident de securitate sau al identificării unei amenințări sau vulnerabilități specifice și semnificative de securitate, ANCOM poate stabili, în sarcina furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau a furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului, instrucțiuni obligatorii, adoptate prin decizia președintelui Autorității, ce pot avea ca obiect inclusiv măsuri necesare și termenele de punere în aplicare, în scopul remedierii incidentului de securitate sau al împiedicării producerii acestuia. Stabilirea acestor măsuri obligatorii presupune intervenția rapidă a ANCOM pentru a se asigura eficiența măsurilor specifice impuse, motiv pentru care procesul de adoptare al respectivelor decizii este incompatibil cu procedura de consultare publică reglementată prin art. 135.

Codul european al comunicațiilor electronice prevede faptul că autoritățile competente din statele membre ar trebui să dispună de mijloacele necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor care le revin, inclusiv prin accesul la informațiile necesare pentru a evalua nivelul de securitate al rețelelor sau al serviciilor și prin asistență, la cerere, din partea echipelor de intervenție în caz de incidente de securitate informatică („CSIRT”-uri), instituite în temeiul Legii nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun

ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice. În acest sens, ANCOM poate solicita CSIRT-urilor să furnizeze informații cu privire la riscurile și incidentele de securitate care afectează rețelele publice de comunicații electronice și serviciile de comunicații electronice destinate publicului și să recomande modalități de soluționare a acestora.

Instalarea punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă

În vederea instalării punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă, operatorii vor respecta, cu unele derogări impuse de textul Directivei (UE) 2018/1972, prevederile Legii nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, cu completările ulterioare.

Astfel, definiția infrastructurii fizice din Legea 159/2016 a fost extinsă pentru a include și elementele menționate de art. 57 alin. (4) din Directiva (UE) 2018/1972. Procedura de acces a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructurile fizice proprietate publică sau privată a statului sau unităților administrativ-teritoriale, este cea stabilită prin dispozițiile din actul național care transpune Directiva 2014/61/UE, respectiv Legea nr. 159/2016, prevederi care reglementează accesul la infrastructura fizică a operatorilor de rețea, dacă persoanele care le au în proprietate, administrare, concesiune, închiriere ori folosință au această calitate, ori, în cazul în care aceste bunuri imobile sunt administrate direct de autoritățile administrației publice centrale sau locale, cu respectarea procedurii de la art. 6 și următoarele, din același act normativ. Desigur această procedură prezintă unele derogări în ceea ce privește punctele de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă, impuse de transpunerea dispozițiilor art. 57 din Directiva (UE) 2018/1972, cum sunt cele legate de autorizația de construire și plata tarifelor de acces.

Eliminarea anumitor restricții privind instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice este esențială pentru furnizarea către utilizatorii finali a noii tehnologii 5G. În acest sens, pentru a facilita implementarea tehnologiei 5G, proiectul de transpunere completează legislația actuală privind accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructurile fizice, prin stabilirea instalării și operării în mod gratuit a punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă pe infrastructurile fizice proprietate publică sau privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. Gratuitatea instalării are în vedere, în primul rând, infrastructurile fizice care constituie mobilierul stradal, precum stâlpii de iluminat public, semnele de circulație, semafoarele, panourile și stațiile de autobuz, de

tramvai, metrou ori a altor mijloace de transport în comun. Se vor instala gratuit inclusiv bransamentele la rețeaua de distribuție a energiei electrice, necesare pentru funcționarea punctului de acces, cât și elementele de rețea sau infrastructură fizică necesare pentru conectarea acestor puncte fie la segmentul de transport, fie la cel de distribuție, dintr-o rețea publică de comunicații electronice. Amplasarea gratuită nu vizează și construirea unor elemente de infrastructură fizică necesare pentru instalarea punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă, cum ar fi stâlpi, piloni etc., acestea urmând a face obiectul unor tarife stabilite cu respectarea tarifelor maximale emise de ANCOM în temeiul prevederilor Legii nr. 159/2016.

De asemenea, instalarea, modificarea sau înlocuirea de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice a punctelor de acces radio se va realiza fără obținerea unei autorizații de construire, cu excepția situațiilor în care instalarea se realizează pe o construcție cu un regim special, cum sunt construcțiile monument istoric ori cele cu valoare arhitecturală sau istorică. În acest caz, operatorii care realizează respectivele instalări, modificări sau înlocuiri ale punctelor de acces radio cu arie de acoperire restrânsă, vor transmite notificarea prealabilă prevăzută la art. 11 alin. (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, pentru a stabili un cadru coerent în ceea ce privește autorizarea lucrărilor, proiectul include printre lucrările exceptate de dispozițiile art. 11 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991 de la necesitatea obținerii autorizațiilor de construire și lucrările de instalare, modificare sau înlocuire de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice a punctelor de acces radio.

Anumite categorii de puncte de acces radio urmează a fi notificate ANCOM de către operatori prin intermediul unui punct de informare unic organizat de Autoritate. Conținutul notificării urmează a fi stabilit prin decizie a președintelui ANCOM. Această procedură a fost stabilită în acord cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/911 al Comisiei din 30 iunie 2020 de specificare a caracteristicilor punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă în temeiul articolului 57 alineatul (2) din Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice.

Drepturile utilizatorilor finali

În ceea ce privește drepturile utilizatorilor finali, Codul urmărește realizarea unui nivel comun ridicat de protecție, astfel încât diferitele dispoziții privind drepturile utilizatorilor finali să fie consolidate în mod rezonabil în lumina celor mai bune practici din statele membre.

Totodată, a fost avută în vedere și reglementarea situației generate de aplicabilitatea în domeniul furnizării serviciilor de comunicații electronice a prevederilor din legislația europeană în materie de protecție a consumatorilor, care reglementează cerințe referitoare la contracte, astfel încât să nu se ajungă la o dublare a unor obligații de informare. În acest sens, art. 102 alin. (1) din Directiva (UE) 2018/1772 a reglementat în mod explicit informațiile precontractuale, pe care furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, altele decât serviciile de transmisie utilizate pentru furnizarea de servicii între dispozitive, sunt obligați să le pună la dispoziția consumatorilor, stabilind că acestea vor include atât informațiile indicate în Anexa VIII la Codul Comunicațiilor, cât și informațiile menționate în art. 5 și 6 din Directiva 2011/83/UE. Astfel, prin stabilirea în concret a informațiilor precontractuale, legiuitorul european a creat premisele unei informări unitare a consumatorilor la nivelul statelor membre.

În acest sens, prin proiectul de act normativ a fost stabilit un set de informații comune care vor fi puse la dispoziția consumatorilor indiferent de modalitatea de încheiere a contractului și, suplimentar acestora, au fost reglementate unele informații specifice încheierii contractelor la distanță sau în afara spațiilor comerciale, tocmai pentru a răspunde cerințelor Codului de a asigura o informare corespunzătoare a consumatorilor fără ca această obligație să fie împovărătoare pentru furnizor.

În ceea ce privește protecția conferită a priori numai consumatorilor, legiuitorul european a apreciat că dispozițiile care reglementează informațiile contractuale, durata maximă a contractului și pachetele de servicii ar trebui să se aplice și în cazul microîntreprinderilor, întreprinderilor mici, precum și organizațiilor non-profit, în considerarea faptului că poziția de negociere a acestora în relația cu furnizorii de servicii de comunicații electronice este comparabilă cu cea a consumatorilor. Prin urmare, Codul stabilește că aceste persoane juridice trebuie să beneficieze în mod automat de protecția oferită de prevederile aplicabile consumatorilor, cu excepția situației în care aleg să negocieze clauze contractuale individualizate cu furnizorii serviciilor de comunicații electronice.

Un alt element de noutate în materie de informare precontractuală îl reprezintă reglementarea în cuprinsul art. 102 alin. (3) a obligației furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului, altele decât serviciile de transmisie utilizate pentru furnizarea de servicii între dispozitive, de a pune la dispoziția utilizatorilor o fișă de sinteză care reprezintă un sumar al principalelor informații precontractuale. Importanța acordată de către legiuitorul european acestui nou element în procesul de informare precontractuală rezultă chiar din faptul că dispozițiile Codului condiționează intrarea în

vigoare a unui contract de primirea fișei.

Cerințele din Cod referitoare la fișa de sinteză se completează cu cele ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/2243 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de stabilire a modelului fișei de sinteză a contractului care trebuie utilizat de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului în temeiul Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului.

Codul a adus lămuriri și cu privire la mecanismele de punere la dispoziție a informațiilor precontractuale și a fișei de sinteză, precum și la momentul la care acestea trebuie puse la dispoziția consumatorului. Astfel, ca urmare a armonizării informațiilor precontractuale cu cele ale legislației specifice contractelor la distanță și în afara spațiilor comerciale, Codul a reglementat explicit că aceste informații vor fi furnizate consumatorilor prin intermediul unui suport durabil și, doar în cazul în care nu este posibil, furnizorii pot transmite aceste informații prin intermediul unui document care poate fi descărcat ușor și cu privire la a cărui disponibilitate va fi atrasă atenția consumatorului. Totodată, Codul a stabilit, în mod expres, obligația punerii la dispoziția consumatorilor a acestor informații și documente înainte de încheierea contractelor, inclusiv în cazul contractelor încheiate la distanță, urmând ca acestea să devină parte integrantă a contractului, nemaiputând fi modificate decât dacă părțile convin în mod explicit altfel.

În ceea ce privește modificarea clauzelor contractuale, Codul reconfirmă posibilitatea furnizorilor de a modifica în mod unilateral contractul, condiționată de transmiterea, cu cel puțin o lună înainte, a unei notificări, prin care sunt aduse la cunoștința consumatorului modificările propuse, precum și dreptul acestuia de a denunța contractul, fără plata niciunor penalități sau despăgubiri. Aspectele de noutate care impactează modificarea contractelor, respectiv cu denunțarea/rezilierea contractului vizează:

- reglementarea explicită a faptului că utilizatorul final nu se poate prevala de dreptul său de denunțare a contractului în cazul în care modificarea unilaterală inițiată de către furnizor este în beneficiul consumatorului/de natură pur administrativă și nu are niciun efect negativ asupra consumatorului/impusă prin efectul legii sau de apariția unor cauze de interes public;
- prevederea expresă a dreptului consumatorului de a declanșa mecanismele prevăzute în dreptul intern, inclusiv dreptul de reziliere a contractului, fără costuri suplimentare, în cazul existenței oricărei discrepanțe semnificative, continue sau care intervine frecvent, între performanța reală a unui serviciu de comunicații electronice destinat publicului, altul decât un serviciu de acces la internet sau un serviciu de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere, și performanța indicată în contract;

- modalitatea de stabilire a despăgubirii datorate de către consumator în cazul în care acesta optează pentru păstrarea echipamentului terminal subvenționat la încetarea relației contractuale ca urmare a denunțării unilaterale a contractului;
- reglementarea explicită a faptului că penalitățile solicitate în cazul denunțării unilaterale a contractului înainte de încetarea perioadei contractuale inițiale nu pot depăși cuantumul beneficiilor acordate.

O serie de reguli au fost instituite prin proiectul de act normativ cu privire la prelungirea automată a perioadelor contractuale, respectiv cu privire la informarea utilizatorilor finali, în timp util și pe suport durabil cu privire la încetarea contractului, precum și cu privire la mijloacele de reziliere a contractului în cazul care consumatorul nu dorește continuarea relației contractuale. Pentru a asigura posibilitatea consumatorului de a lua o decizie cât mai corectă în cu privire la continuarea relației contractuale, Codul a prevăzut obligația furnizorului de a pune la dispoziția consumatorului, la momentul notificării cu privire la prelungirea relației contractuale, informații despre cele mai bune tarife pentru serviciile furnizate.

Totodată, pentru a răspunde scopului Codului, acela de a asigura consumatorului o protecție sporită în relația cu furnizorii, în prezentul proiect de act normativ au fost clarificate unele aspecte cu privire la care în practică au existat interpretări neunitare și în defavoarea consumatorului. Astfel, au fost reglementate situațiile considerate ca reprezentând elemente esențiale ale contractului și pentru a căror modificare este necesar un consimțământ expres din partea consumatorului, acestea neputând face obiectul modificării unilaterale, și anume: perioada contractuală inițială; adăugarea unor servicii noi; modificarea contravalorii planului tarifar sau a tarifelor aferente serviciilor contractate, în cadrul perioadei contractuale inițiale.

De asemenea, pentru a transpune în mod corespunzător prevederile Codului care stabilesc că statele membre trebuie să se asigure că procedurile și condițiile de încetare a contractelor nu pot să reprezinte o un factor care descurajează schimbarea furnizorului, dar și din considerente ce țin chiar de scopul instituirii de către legiuitorul european a unei perioade contractuale inițiale, prin proiectul de act normativ a fost clarificat faptul că în cadrul unui contract nu poate exista decât o singură perioadă contractuală inițială.

În considerarea situațiilor practice care reflectă faptul că furnizarea unui serviciu de comunicații electronice și, în special, a unui serviciu de acces la internet se realizează din ce în ce mai mult în cadrul unor pachete care conțin unul sau mai multe servicii sau servicii și un echipament terminal, Codul a apreciat necesară reglementarea explicită a cazurilor în care se consideră că un consumator

beneficiază de un pachet. Prin urmare, având în vedere că de cele mai multe ori aduc beneficii consumatorilor, dar totuși pachetele pot afecta trecerea de la un furnizor la altul făcând-o mai dificilă sau costisitoare, Codul a stabilit în mod expres că dispozițiile care se aplică unui element al pachetului se aplică tuturor elementelor din pachet, inclusiv *mutatis mutandis* acelor elemente care altfel nu intră sub incidența respectivelor dispoziții.

Aspectele menționate anterior au fost transpuse în cuprinsul Capitolului V din proiectul de modificare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, astfel încât ANCOM, în exercitarea atribuțiilor sale, să poată asigura utilizatorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului o protecție similară cu aceea conferită de directivă.

Transparență

Obiectivul legiuitorului european privind asigurarea unei informări corespunzătoare a consumatorului astfel încât acesta să facă cele mai bune alegeri se reflectă și prin reconfirmarea necesității ca statele membre să asigure existența unor instrumente independente de comparare care să reprezinte un mijloc eficace pentru utilizatorii finali de a evalua avantajele diferiților furnizori de servicii de acces la internet și de comunicații interpersonale. Pentru a răspunde scopului pentru care a fost reglementată obligația punerii la dispoziție a unor asemenea instrumente, proiectul de act normativ a prevăzut în mod corespunzător obligația ca asemenea instrumente să îndeplinească anumite criterii a căror respectare se certifică în baza unui audit realizat de către un organism independent.

Totodată, pentru a răspunde interesului public și pentru a se asigura posibilitatea și a altor persoane de a utiliza, în mod gratuit și în format de date deschise, informațiile publicate de către furnizorii de servicii de acces la internet și servicii de comunicații interpersonale destinate publicului bazate pe numere și, după caz, serviciile de comunicații interpersonale destinate publicului care nu se bazează pe numere, în scopul de a oferi instrumente independente de comparare, în cuprinsul proiectului aceste aspecte au fost reglementat în mod expres.

Reglementarea piețelor

În ceea ce privește reglementarea piețelor din sectorul comunicațiilor electronice au fost, pe de o parte, aduse o serie de clarificări legislației incidente, iar, pe de altă parte, introduse o serie de elemente de noutate menite să faciliteze, în special, deschiderea voluntară de către întreprinderi a accesului la rețele și investițiile realizate în comun de mai multe întreprinderi. De asemenea, se urmărește încurajarea instalării rețelelor de foarte mare capacitate.

Astfel, au fost precizate expres criteriile care trebuie

îndeplinite pentru ca pe o piață să poată fi impuse obligații specifice, iar termenul general de realizare a analizelor de piață a fost extins de la trei la cinci ani. În plus, s-a mai prevăzut ca la momentul alegerii obligațiilor specifice ANCOM să analizeze elemente noi, precum impactul acordurilor comerciale, inclusiv al acordurilor de participare în comun la investiții încheiate între întreprinderea cu putere semnificativă pe piață și alte întreprinderi.

Un alt element de noutate constă în posibilitatea ANCOM de a impune în sarcina întreprinderilor cu putere semnificativă pe piață obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente de infrastructură fizică, inclusiv în ipoteza în care respectiva infrastructură fizică nu face parte din piața relevantă identificată. Acest element de noutate apare într-un context mai larg în care impunerea obligației de acces la rețele este concepută ca o ultimă soluție, dacă orice alte forme de reglementare, inclusiv obligația de a acces la elementele de infrastructură fizică, nu sunt de natură a conduce la rezultatele dorite – o piață cu amănuntul funcțională.

Un alt element de noutate de subliniat îl reprezintă posibilitatea întreprinderilor desemnate cu putere semnificativă pe piețe de a-și lua angajamente de a permite altor întreprinderi participarea în comun la investițiile destinate, în special, instalării unor noi rețele de foarte mare capacitate. Angajamentele propuse urmează să fie atent analizate de ANCOM pentru a răspunde unor exigențe precum disponibilitatea, nediscriminarea, transparența etc. Dacă angajamentele propuse corespund, ANCOM poate impune obligativitatea respectării acestora, consecința fiind că, în afara unor situații cu totul extraordinare, obligații specifice nu mai pot fi impuse elementelor noilor rețele de foarte mare capacitate. Au fost prevăzute și consecințele nerespectării angajamentelor propuse a căror obligativitate a fost impusă de ANCOM.

Un regim special a fost prevăzut pentru întreprinderile desemnate cu putere semnificativă pe piețele cu ridicata (de gros), dar care nu sunt prezente și pe piețele cu amănuntul. Aceste întreprinderi prezintă un risc relativ scăzut de afectare a concurenței, motiv pentru care obligațiile specifice care le pot fi impuse se referă, în principiu și în afara unor situații extraordinare, la acordarea accesului și la nediscriminare.

S-a acordat atenție și procesului de tranziție către noi rețele. Astfel, s-a prevăzut ca ANCOM să fie notificată cu privire la planurile de dezafectare sau de înlocuire cu infrastructură nouă a unor părți de rețea, inclusiv a infrastructurii tradiționale necesare pentru operarea rețelei de cupru, dacă aceste rețele fac obiectul unor obligații

specifice. În acest context, dacă sunt respectate anumite condiții, ANCOM va putea chiar retrage unele dintre obligațiile specifice impuse anterior.

Au mai fost introduse prevederi referitoare la competența ANCOM de a identifica piețe relevante împreună cu autoritățile omoloage din alte state membre UE, precum și de a solicita OAREC efectuarea de analize în cazul în care are dovezi privind existența unor piețe transnaționale care acoperă cel puțin o parte din teritoriul național ori privind existența unor probleme grave de satisfacere a cererii transnaționale a utilizatorilor finali pentru anumite produse sau servicii care afectează cel puțin o parte din teritoriul național.

Tarifele de terminare

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul european al comunicațiilor electronice, până la 31 decembrie 2020, Comisia Europeană are obligația să adopte un act prin care să stabilească, la nivel european, un tarif unic de terminare în rețeaua fixă și un tarif unic de terminare în rețeaua mobilă. ANCOM va dobândi competența să monitorizeze și să asigure conformitatea respectării la nivel național a tarifelor unice de terminare stabilite de Comisia Europeană.

De asemenea, în conformitate cu art. 75 alin. (2) din Codul european al comunicațiilor electronice, la fiecare cinci ani, Comisia Europeană analizează, pe baza criteriilor specifice identificării piețelor relevante pe care pot fi impuse obligații specifice, dacă rămâne necesară stabilirea unor tarife unice de terminare la nivel european. În eventualitatea în care rațiunea menținerii unor tarife unice de terminare la nivel european nu subzistă, ANCOM va putea, în urma unei analize de piață, să stabilească, dacă circumstanțele naționale o reclamă, tarife de terminare aplicabile pe piața din România. Pentru stabilirea tarifelor de terminare cu aplicabilitate națională ANCOM va avea obligația să urmeze aceleași principii precum cele utilizate de Comisia Europeană pentru stabilirea tarifelor unice de terminare la nivel european.

Serviciul universal

În ceea ce privește serviciul universal, Codul european al comunicațiilor electronice arată că liberalizarea sectorului telecomunicațiilor, concurența tot mai mare și oferta de servicii de comunicații tot mai diversificată sunt tratate în paralel cu acțiunea de creare a unui cadru de reglementare armonizat care să asigure furnizarea serviciului universal.

Conceptul de serviciu universal trebuie să evolueze odată cu progresele tehnologice și cu evoluția pieței și a cererii utilizatorilor, fiind văzut ca o plasă de siguranță menită să garanteze faptul că cel puțin un set de servicii minime este

disponibil pentru toți consumatorii, la un preț accesibil, în cazul în care un risc de exclusiune socială generat de lipsa unui astfel de acces îi împiedică pe cetățeni să participe pe deplin la societate din punct de vedere social și economic.

Din punct de vedere conceptual, politica și strategia privind implementarea serviciului universal rămâne a fi stabilită în continuare de către Ministerul transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, ANCOM stabilind pe baza acestora condițiile și procedura pe care le aplică pentru a desemna unul sau mai mulți furnizori de rețele sau de servicii de comunicații electronice ca furnizori de serviciu universal.

Totodată, expresie a modificărilor aduse serviciului universal de către Codul european al comunicațiilor electronice, prin strategia menționată în paragraful anterior vor fi stabilite o serie de elemente suplimentare: caracteristicile serviciului de acces funcțional la internet în bandă largă; asigurarea accesibilității din punct de vedere al prețului a serviciilor funcționale de acces la internet în bandă largă și de servicii de comunicații de voce, altele decât cele care sunt asigurate la punct fix; stabilirea categoriilor de persoane care pot beneficia de opțiuni sau pachete tarifare diferite de cele practicate în condiții comerciale normale, eventualele măsuri alternative sau complementare de sprijin pentru nevoi de comunicare precum și categoriile de persoane care pot beneficia de acestea; extinderea unor facilități sau măsuri stabilite în beneficiul consumatorilor și cu privire la utilizatorii finali reprezentând microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii și organizațiilor non-profit, așa cum sunt acestea definite în legislația în vigoare.

Din punctul de vedere al conținutului serviciului universal, Codul european al comunicațiilor electronice are în vedere asigurarea la un preț accesibil, a serviciului funcțional de acces la internet în bandă largă și a serviciului de comunicații de voce, la un nivel determinat de calitate, pe teritoriul național, inclusiv la conexiunea aferentă, la punct fix.

Având în vedere acest aspect, conținutul actual al serviciului universal a fost amendat, prin eliminarea din sfera sa a serviciilor de informații privind abonații și registrele abonaților precum și a serviciului de acces la posturi telefonice publice cu plată, motivat și de faptul că în acest moment nu sunt impuse obligații de serviciu universal cu privire la acestea iar interesul consumatorilor cu privire la acestea este minim.

În ceea ce privește serviciul de informații privind abonații și registrului abonaților, piața prin mecanisme proprii, poate asigura furnizarea unui serviciu de informații privind abonații pentru toți utilizatorii finali conectați la o rețea publică de telefonie, indiferent de tipul rețelei și de

tehnologia utilizată, inclusiv a utilizatorilor de telefoane publice cu plată, și, respectiv, disponibilitatea unui registru complet al abonaților în formă tipărită sau electronică. Totodată, în ultimii ani, ANCOM a constatat o scădere a cererii pentru acest gen de servicii ca urmare a creșterii numărului de telefoane mobile și, implicit, a agendelor telefonice personale. De asemenea, un rol important l-a avut și creșterea accesului la internet, tot mai mulți utilizatori preferând să utilizeze această resursă (accesibilă chiar de pe telefon) pentru a afla date de contact, în detrimentul apelării serviciilor de informații (de ex. pentru restaurante, cinema, instalații electrice sau termice etc).

În ceea ce privește accesul la posturi telefonice publice cu plată, principala cauză care stă la baza gradului foarte mic de utilizare este înlocuirea acestor servicii cu cele de telefonie la puncte mobile. În prezent, există diverse opțiuni pentru utilizarea serviciilor de telefonie, mult mai accesibile atât din punctul de vedere al tarifelor, cât și al posibilității de acces la aparatul telefonic, printre acestea numărându-se cartelele preplătite pentru accesul la serviciile de telefonie la puncte mobile, dar și ofertele pe bază de abonamente la astfel de servicii care includ echipamente terminale gratuite.

O altă cauză importantă care a putut determina scăderea utilizării telefoanelor publice cu plată o constituie utilizarea greoaie a unui astfel de echipament. Astfel, deși accesul fizic se poate, de cele mai multe ori, realiza cu ușurință, există și numeroase ocazii în care telefonul nu poate fi utilizat decât pentru apeluri gratuite din cauza lipsei modalităților de plată (telefoanele publice cu plată funcționează doar cu cartele valorice care pot fi cumpărate doar din anumite locații și/sau doar în anumite intervale orare, nefiind adaptate pentru utilizarea monedelor sau a cardurilor de debit/credit).

Telefonul public cu plată poate fi considerat doar un alt mod de acces la serviciile de telefonie destinate publicului, excluderea acestuia din sfera serviciului universal în acest moment, nefiind de natură a duce la excluziunea socială a unor anumitor categorii de consumatori.

Pe cale de consecință, componentele principale ale serviciului universal rămân serviciul funcțional de acces la internet în bandă largă și de servicii de comunicații de voce, privite atât din perspectiva accesibilității tarifelor cât și din cea a disponibilității la punct fix.

Astfel, în cazul în care stabilește, luând în considerare condițiile naționale, că tarifele cu amănuntul pentru serviciile menționate în paragraful anterior nu sunt accesibile pentru consumatorii cu venituri reduse sau cu nevoi sociale speciale, ANCOM poate obliga furnizorii de

servicii de acces la internet și de comunicații de voce, ținând seama de circumstanțele naționale, să ofere acestor consumatori opțiuni tarifare sau pachete tarifare diferite de cele practicate în condiții comerciale normale, pentru a se asigura că persoanele cu venituri reduse sau cu nevoi sociale speciale au acces la și utilizează, la tarife accesibile, servicii de acces funcțional la internet în bandă largă și de comunicații de voce cel puțin la punct fix.

În situația excepțională în care impunerea obligațiilor de serviciu universal în sarcina tuturor furnizorilor de servicii de acces la internet și de comunicații de voce ar constitui o sarcină administrativă sau financiară excesivă pentru stat sau pentru furnizorii de servicii de acces la internet și de comunicații de voce, ANCOM va putea desemna unul sau mai mulți furnizori de rețele sau de servicii de comunicații electronice ca furnizori de serviciu universal, astfel încât să asigure accesibilitatea și/sau disponibilitatea serviciilor din sfera serviciului universal.

Sub aspectul disponibilității, în cazul în care, ținând seama de rezultatele studiilor privind acoperirea rețelelor de comunicații electronice, dacă acestea sunt disponibile și, după caz, de orice dovezi suplimentare, ANCOM va stabili că disponibilitatea la punct fix a serviciului funcțional de acces la internet în bandă largă și a serviciilor de comunicații de voce nu poate fi asigurată în circumstanțe comerciale obișnuite sau prin intermediul altor instrumente de politică publică, pe întreg teritoriul național sau în diferite părți ale acestuia, va putea impune obligații de serviciu universal adecvate pentru a da curs tuturor cererilor rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul la serviciile respective în părțile relevante ale teritoriului național.

Un alt aspect caracteristic serviciului universal rămâne interesul acordat măsurilor adresate persoanelor cu dizabilități, sens în care sunt păstrate prevederile actuale privind măsurile care pot fi impuse pentru a asigura accesul și posibilitatea consumatorilor cu dizabilități de a beneficia de serviciile din sfera serviciului universal.

În plus față de cadrul actual, ANCOM va putea lua măsuri suplimentare celor cu caracter general luate pentru a asigura accesibilitatea tarifelor serviciilor din sfera serviciului universal, pentru a garanta consumatorilor cu dizabilități faptul că echipamentele terminale conexe, precum și echipamentele specifice și serviciile specifice care îmbunătățesc accesul echivalent, inclusiv, acolo unde este necesar, serviciile de conversație totală și serviciile de redare, sunt disponibile și accesibile ca preț.

În ceea ce privește mecanismele de finanțare a obligațiilor privind serviciul universal, Codul european al comunicațiilor electronice prevede posibilitatea aplicării uneia sau ambelor metode de compensare, respectiv din

fonduri publice de la bugetul de stat sau prin partajarea costului net al obligațiilor de serviciu universal între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.

În acord cu această concepție, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 vor fi modificate, introducându-se un mecanism similar celui deja prevăzut în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, cu modificările și completările ulterioare, prin care se asigură finanțarea obligațiilor de serviciu universal din sfera serviciilor poștale.

Acces și interconectare

În ceea ce privește accesul și interconectarea, Codul european al comunicațiilor electronice recunoaște faptul că pe piețele pe care încă mai există diferențe mari în ceea ce privește puterea de negociere între întreprinderi și pe care unele întreprinderi se bazează pe infrastructura oferită de alții pentru a-și furniza serviciile, este oportun să se stabilească un cadru de reglementare care să asigure funcționarea eficientă a pieței. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să aibă competența de a asigura, în caz de eșec al negocierilor comerciale, acces și interconectare adecvate, precum și interoperabilitate a serviciilor în interesul utilizatorilor finali.

În acest sens, conceptul general de reglementare instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 se păstrează, rămânând centrat asupra asigurării cadrului necesar pentru a încuraja și, acolo unde este cazul, a asigura, accesul și interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, astfel încât să fie promovată eficiența economică, concurența durabilă, instalarea rețelelor de foarte mare capacitate, investițiile eficiente și inovarea și să se asigure maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali.

Un element de noutate introdus prin Codul european al comunicațiilor electronice este acordarea autorității de reglementare a posibilității de a dispune, în cazurile în care există riscuri de afectare a concurenței pe piață, ca negocierile unui acord de acces sau de interconectare să se poarte prin intermediari neutri.

De asemenea, pentru a se asigura că întreprinderile mici și mijlocii, precum și operatorii care furnizează servicii sau rețele de comunicații electronice într-o arie geografică restrânsă beneficiază de cadrul aplicabil accesului și interconectării, ANCOM va publica pe pagina proprie de internet procedurile aplicabile pentru a beneficia de acces și interconectare.

Urmare a modificărilor aduse prin Codul european al

comunicațiilor electronice, printre măsurile ce pot fi luate de autoritatea de reglementare a fost prevăzută și posibilitatea de a impune, în situații justificate și în anumite condiții, obligații de a asigura interoperabilitatea serviciilor în sarcina furnizorilor de servicii de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere, ale căror servicii sunt furnizate într-o arie geografică extinsă și sunt folosite de un număr semnificativ de utilizatori finali.

În plus, Codul european al comunicațiilor electronice arată că în situațiile în care întreprinderile nu au acces la alternative viabile la cablaje, cabluri și infrastructuri asociate care nu pot fi multiplicare în interiorul clădirilor sau până la primul punct de concentrare sau de distribuție și pentru a promova rezultate în materie de concurență în interesul utilizatorilor finali, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să fie împuternicite să impună obligații în materie de acces tuturor întreprinderilor, indiferent dacă au fost desemnate ca având o putere semnificativă pe o piață. În acest sens, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să țină seama de toate obstacolele tehnice și economice din calea viitoarelor multiplicări ale rețelelor. Cu toate acestea, în anumite cazuri, dat fiind faptul că astfel de obligații pot să fie intruzive, pot să submineze stimulentele pentru investiții și pot să aibă efectul de a întări poziția actorilor dominanți, acestea ar trebui să fie impuse doar atunci când acest lucru este justificat și proporțional pentru a realiza o concurență durabilă pe piețele relevante.

În concordanță cu dispozițiile din paragraful anterior, au fost introduse prevederi prin care ANCOM poate să impună, obligația ca, la cererea rezonabilă din partea unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, să se acorde acestuia acces, în anumite condiții, la cablajele, cablurile și la facilitățile asociate din interiorul clădirilor sau până la primul punct de concentrare ori de distribuție, în cazul în care acest punct este situat în afara clădirii. Obligația poate fi impusă în sarcina oricărei persoane care deține cu orice titlu cablajele, cablurile sau facilitățile asociate, chiar dacă aceasta nu are calitatea de furnizor de rețele de comunicații electronice.

Totodată, în anumite circumstanțe, ANCOM poate extinde obligațiile de acordare a accesului dincolo de primul punct de concentrare sau de distribuție, la un punct cât mai apropiat de utilizatorii finali, care poate deservi un număr suficient de conexiuni pentru a asigura viabilitate comercială unui solicitant de acces eficient, stabilind totodată condiții echitabile și rezonabile de acces. Aceasta poate presupune acordarea accesului la elemente de rețea active sau virtuale dacă se constată că impunerea unor obligații de acordare a accesului la elemente pasive ar fi economic ineficientă ori fizic imposibilă și dacă în lipsa

acestei măsuri scopul urmărit nu ar fi atins.

În fine, în conformitate cu concepția Codului european al comunicațiilor electronice, autoritățile de reglementare au competența de a impune întreprinderilor care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice obligații privind utilizarea în comun a infrastructurii pasive sau obligații privind încheierea de acorduri de acces localizat la roaming, în ambele cazuri dacă sunt în mod direct necesare pentru furnizarea la nivel local a serviciilor care se bazează pe utilizarea spectrului de frecvențe radio, în conformitate cu dreptul Uniunii Europene și cu condiția ca niciun mijloc de acces alternativ viabil și similar la utilizatorii finali să nu fie pus la dispoziția niciunei întreprinderi conform unor condiții echitabile și rezonabile.

ANCOM poate impune obligațiile prevăzute în paragraful anterior dacă această posibilitate este prevăzută expres printre condițiile stabilite la acordarea licențelor de utilizare a spectrului de frecvențe radio și dacă impunerea obligației este justificată de faptul că, în zona geografică în care se va impune obligația, instalarea, în condițiile pieței, a infrastructurilor necesare pentru furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice care se bazează pe utilizarea spectrului de frecvențe radio este împiedicată de obstacole economice sau fizice insurmontabile, astfel încât accesul utilizatorilor finali la aceste rețele sau servicii este inexistent sau deficitar în foarte mare măsură.

Obligațiile și condițiile impuse în legătură cu asigurarea accesului și interconectării trebuie să fie obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, iar impunerea lor trebuie să se realizeze în urma parcurgerii procedurilor de consultare publică, notificare a Comisiei Europene precum și a celor privind neadoptarea măsurilor pentru o perioadă de 3 luni dacă Comisia Europeană transmite o notificare asupra motivelor pentru care consideră că măsura ar crea o barieră pentru piața unică sau asupra existenței unor rezerve serioase în ceea ce privește compatibilitatea măsurii cu dreptul Uniunii Europene.

Drepturi de trecere, colocarea și utilizarea în comun a elementelor de rețea și facilităților asociate

Având în vedere că potrivit Expunerii de motive la proiectul de Lege privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și unele măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, care ulterior, prin adoptarea acestuia de către legiuitor, a devenit Legea nr. 159/2016, au fost transpuse prevederile art. 11 și 12 din Directiva 2002/21/CE, în cuprinsul prezentului proiect, dispozițiile art. 43 și 44 din Directiva (UE) 2018/1972, care conțin, în

mare parte, normele din ante-menționatele art. 11 și 12, sunt transpuse prin trimitere la dispozițiile Legii nr. 159/2016. Astfel, procedurile și condițiile necesare a fi respectate de furnizorii de rețele de comunicații electronice pentru a beneficia de dreptul de acces pe proprietatea publică sau privată, tarifele la care se exercită acest drept, impunerea unor obligații de colocare, precum și coordonarea lucrărilor de inginerie civilă, se realizează potrivit dispozițiilor Legii nr. 159/2016.

Comunicațiile de urgență și numărul european unic de urgență

Proiectul transpune și noile prevederi europene în domeniul comunicațiilor de urgență. Această transpunere implică modificarea și completarea dispozițiilor relevante din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, cât și a actului normativ special în acest domeniu, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului național unic pentru apeluri de urgență, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 160/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Modificările și completările sus-menționate au în vedere definirea și introducerea în legislația specifică a noțiunilor utilizate de Directiva (UE) 2018/1972, respectiv comunicație de urgență, cel mai adecvat PSAP, centru de preluare a apelurilor de urgență, serviciu de urgență, precum și sintagma de informații de localizare a apelantului. Astfel, în noua sferă a serviciilor de comunicații electronice care permit accesul la serviciul de urgență 112 și implicit la agențiile de intervenție, pe lângă apelul de urgență și mesajul asociat unui apel de urgență, a fost inclus și serviciul de conversație totală ce urmează a fi implementat de administratorul SNUAU. Acesta urmează a fi utilizat de persoanele cu dizabilități de auz și/sau de vorbire sau cu afecțiuni auditive și/sau tulburări de vorbire dovedite de un document medical, ca un mijloc de comunicare echivalent cu cel al celorlalți utilizatori finali.

Prin dispozițiile cadrului legislativ național privind organizarea și funcționarea Sistemului național unic pentru apeluri de urgență, în prezent Ordonanța de urgență nr. 34/2008, pot fi stabilite măsuri suplimentare în vederea asigurării accesului utilizatorilor finali cu dizabilități de auz și/sau de vorbire sau cu afecțiuni auditive și/sau tulburări de vorbire dovedite de un document medical.

În acord cu dispozițiile Directivei (UE) 2018/1972, proiectul stabilește gratuitatea apelurilor și celorlalte comunicații de urgență efectuate de utilizatorii finali către numărul european unic de urgență 112, precum și reapelarea de către serviciul de urgență 112 a acestor

utilizatori. Totodată, stabilirea și transmiterea informațiilor de localizare stabilite de proiect se realizează în mod gratuit, atât pentru utilizatorul final cât și pentru administratorul SNUAU.

Definirea informației de localizare obținută pe baza rețelei și a informației de localizare obținută pe baza echipamentului terminal, au fost actualizate atât pentru a reflecta noua sferă a serviciilor de comunicațiilor electronice care ar putea fi utilizată de către utilizatorii aflați în situații de urgență pentru a contacta serviciul de urgență 112, cât și pentru a îmbunătăți textul acestor definiții, prin precizarea mai exactă a etapelor care se parcurg pentru obținerea acestor două tipuri de informații de localizare.

De asemenea, atribuțiile celor trei structuri implicate în funcționarea SNUAU și alertarea agențiilor specializate de intervenție, respectiv centrele unice pentru apeluri de urgență, dispeceratele de urgență și dispeceratele integrate de urgență, au fost puse în acord cu dispozițiile care stabilesc posibilitatea lărgirii sferei serviciilor de comunicațiilor electronice care ar putea fi utilizate de persoanele aflate în situații de urgență. În același timp, centrele unice pentru apeluri de urgență și dispeceratele integrate de urgență vor avea competența să primească apeluri și alte comunicații de urgență și/sau informații asociate de la persoane cu dizabilități, în special de la persoane cu dizabilități de auz și/sau de vorbire sau cu afecțiuni auditive și/sau tulburări de vorbire dovedite de un document medical, prin intermediul terminalelor specifice utilizate în rețelele publice de comunicații electronice, inclusiv în cazurile în care astfel de utilizatori se află în roaming pe teritoriul României.

Obligațiile furnizorilor de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere, au fost și ele revizuite în sensul transpunerii dispozițiilor art. 109 din Directiva (UE) 2018/1972, prin introducerea, de exemplu, în conținutul acestor obligații a mențiunii privind rutarea apelului de urgență la cel mai adecvat PSAP, inclusiv în cazurile în care utilizatorii finali se află în roaming pe teritoriul României.

Pentru ca pe timpul procesării apelului și a celorlalte comunicații de urgență să se realizeze atât identificarea unică, cât și asocierea unică cu informațiile de localizare, Autoritatea dobândește competența de a stabili prin decizia președintelui ANCOM, condițiile tehnice pentru transmiterea de către furnizorii de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile, a acestui identificator unic. Utilizarea acestui indicator unic este extrem de importantă, de exemplu în situația prevăzută de art. 70 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, inclus în

proiect la cap. II pct. 102. În aceste cazuri, din cauza unor limitări tehnice, furnizorul de servicii de comunicații electronice la puncte mobile care realizează preluarea și transmiterea apelului la serviciul de urgență 112, atribuie automat un număr de telefon generic respectivului apel, neavând posibilitate de a transmite serviciului de urgență 112 numărul de telefon real, asociat respectivei cartele SIM. Pentru a suplini acest neajuns, se va utiliza indicatorul unic.

Având în vedere obligația de mai sus, a fost actualizată în același sens și obligația privind transmiterea bazei de date prevăzută la art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2008.

În vederea aplicării actelor delegate care urmează a fi emise de Comisia Europeană în temeiul dispozițiilor art. 109 alin. (8) din Directiva (UE) 2018/1972, proiectul prevede că ANCOM și administratorul SNUAU, iau toate măsurile în acest sens pentru asigurarea compatibilității, interoperabilității, calității, fiabilității și continuității comunicațiilor de urgență, pentru soluțiile care privesc informațiile de localizare a utilizatorilor finali, accesul pentru utilizatorii finali cu dizabilități și rutarea către cel mai adecvat PSAP.

Având în vedere că, din experiența acumulată până în prezent s-a constatat că măsurile pentru reducerea apelării abuzive, a alertării false și a apelurilor involuntare vizează aspecte ce pot fi implementate, în cvasi-totalitatea lor, la nivelul administratorului SNUAU, prin prezentul proiectul de act normativ se propune ca atribuțiile în acest domeniu să revină administratorului SNUAU, propunerea având drept obiectiv eficientizarea demersurilor care privesc această problematică.

Soluționarea litigiilor

În ceea ce privește soluționarea litigiilor, noul cadru de reglementare la nivel european nu a adus modificări sau completări semnificative față de dispozițiile anterioare. Astfel, pe lângă extinderea situațiilor care pot fi adresate Autorității în vederea soluționării pe cale de litigiu, principala modificare constă în faptul că soluționarea litigiilor între furnizori și utilizatori finali izvorâte în legătură cu obligațiile stabilite de prevederile europene, respectiv de cele care transpun la nivel național aceste prevederi, se vor soluționa prin intermediul unui organism de soluționare alternativă a litigiilor (entitate SAL). În acest sens, în considerarea faptului că pentru utilizatorii finali, în special pentru consumatori, dar și pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici, procedurile de soluționare extrajudiciară a litigiilor pot reprezenta o metodă rapidă și eficientă, legiuitorul european a prevăzut

obligăția statelor membre de a se asigura că există la nivel național o entitate cu atribuții în acest sens.

La nivel național, accesul utilizatorilor finali la o procedură de soluționare alternativă este asigurat în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți, cu modificările ulterioare, care stabilesc că, în cazul în care autoritățile publice centrale sau autoritățile administrative autonome, ce au responsabilități pentru anumite sectoare de activitate, nu înființează entități SAL până la data de 30 noiembrie 2015, entitatea SAL din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor poate avea și rol de autoritate complementară în sensul art. 5 alin. (3). În această situație, entitatea SAL poate solicita punct de vedere consultativ al respectivelor autorități cu privire la litigiile ce intră în domeniul de activitate al acestora. În ceea ce privește soluționarea litigiilor transfrontaliere, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2015, entitățile SAL cooperează în vederea soluționării litigiilor transfrontaliere și efectuează schimburi regulate de bune practici, în ceea ce privește soluționarea litigiilor transfrontaliere și a celor naționale.

Furnizarea de informații

Modificările aduse în ceea ce privește obligația de a furniza anumite informații Autorității, fie ca urmare a solicitării acesteia, fie ca urmare a existenței unei obligații în acest sens în legislație, vizează extinderea sferei de subiecți care au obligația furnizării unor informații, dar și a categoriilor de informații care pot fi solicitate de către Autoritate. Astfel, Codul a prevăzut în mod expres că, în situațiile în care informațiile solicitate furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice sunt insuficiente pentru ca acestea sau OAREC să-și îndeplinească atribuțiile, autoritățile de reglementare pot solicita respectivele informații de la alte persoane care activează în domeniul comunicațiilor electronice sau în sectoare strâns legate de acestea. În proiectul de act normativ, transpunerea acestor prevederi a fost realizată prin includerea în sfera celor cărora le pot fi solicitate informații a furnizorilor de servicii ale societății informaționale, asociațiilor de proprietari, autorităților și instituțiilor publice centrale și locale.

În ceea ce privește categoriile de informații care pot fi solicitate de către Autoritate, un element de noutate îl reprezintă introducerea posibilității de a solicita informații care vizează acoperirea și calitatea serviciului corelative drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio, impactul dezvoltărilor rețelelor asupra acoperirii teritoriale sau asupra conectivității disponibile pentru utilizatorii

finali. Cu toate acestea, legiuitorul european a avut în vedere ca extinderea categoriilor de informații care pot fi solicitate să nu devină împovărătoare pentru subiecții obligației, motiv pentru care a fost reglementată în mod expres interdicția duplicării cererilor de informații atunci când acestea au fost deja puse la dispoziția autorităților de reglementare în alte circumstanțe.

Facilități suplimentare și serviciile de informații privind abonații și registrele abonaților

O serie de modificări și completări vor interveni și cu privire la reglementările privind asigurarea unor facilități suplimentare precum și cu privire la serviciile de informații privind abonații și registrele abonaților.

În ceea ce privește asigurarea unor facilități suplimentare, Codul european al comunicațiilor electronice recunoaște faptul că facilitățile de identificare a liniei apelante sunt în mod normal disponibile în centralele telefonice moderne și, în consecință, pot fi puse la dispoziție tot mai des la costuri mici sau gratuit. Astfel, în măsura în care facilitatea nu este deja disponibilă, autoritățile naționale de reglementare pot impune o astfel de obligație în sarcina furnizorilor de servicii de acces la internet sau servicii de comunicații interpersonale destinate publicului bazate pe numere.

Un element de noutate introdus prin Codul european al comunicațiilor electronice este posibilitatea autorităților de reglementare naționale de lua măsuri pentru a le fi asigurate în mod gratuit utilizatorilor finali redirectionarea mesajelor de poștă electronică sau accesul la serviciile de poștă electronică după încetarea contractului cu un furnizor de servicii de acces la internet.

Această reglementare pleacă de la constatarea că o practică comună a furnizorilor de servicii de acces la internet este de a le oferi clienților o adresă de e-mail cu denumirea lor comercială sau cu marca lor.

Pentru a garanta că efectul asupra utilizatorilor finali nu este unul de „captivitate” legat de riscul pierderii accesului la e-mailuri atunci când se schimbă serviciile de acces la internet, această facilitate permite utilizatorilor finali care încetează contractul cu un furnizor de servicii de acces la internet, ca, la cerere și în mod gratuit, să își acceseze mesajele de poștă electronică primite la una sau mai multe adrese de poștă electronică bazate pe denumirea comercială sau marca comercială a fostului lor furnizor sau să transfere mesajele trimise către adresa ori adresele de poștă electronică respective la o adresă de poștă electronică nouă, indicată de utilizatorul final, în condițiile stabilite de ANCOM.

Totodată, pentru a asigura un nivel mai ridicat de protecție a utilizatorilor finali, ANCOM poate stabili facilități suplimentare, cu respectarea procedurii de consultare publică.

În ceea ce privește serviciile de informații privind abonații și registrele abonaților intervențiile asupra textului actual al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 au fost minimale, fiind generate de actualizarea terminologiei, astfel încât să corespundă concepției actuale a Codului european al comunicațiilor electronice.

De asemenea, consecință a eliminării din sfera serviciului universal a acestei categorii de servicii, au fost introduse la art. 69 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 prevederi potrivit cărora serviciile de informații privind abonații și registrele abonaților vor conține informații cu privire la numerele de telefon și datele cu caracter personal ale abonaților serviciilor de comunicații interpersonale bazate pe numere, cu respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal și a vieții private, în special a prevederilor art. 11 din Legea nr. 506/2004, cu completările ulterioare.

Procedura de sancționare și control

Legiuitorul european nu a considerat necesare modificări față de reglementările în vigoare în ceea ce privește principiile care stau la baza aplicării sancțiunilor în cazul nerespectării obligațiilor legale, reafirmând faptul că acestea trebuie să fie adecvate, efective, proporționale și cu efect descurajator, dar și să acopere durata oricărei încălcări, chiar dacă aceasta a fost ulterior remediată. De asemenea, a fost reconfirmată necesitatea ca, în vederea exercitării competențelor de monitorizare, dar și pentru a asigura respectarea obligațiilor legale, autoritățile naționale să aibă posibilitatea aplicării unor sancțiuni administrative, inclusiv sancțiuni financiare, precum și dispunerea unor de încetare a încălcărilor sau de retragere a unor drepturi.

În ceea ce privește procedura de sancționare în cazul nerespectării de către furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice a dispozițiilor legale, elementul de noutate este reprezentat de prevederea în mod expres a sancționării faptei constând în furnizarea unor informații eronate sau incomplete privind previziunile legate de investițiile planificate în ceea ce privește instalarea de noi rețele sau modernizarea ori extinderea rețelelor existente în cadrul procedurilor prevăzute la art. 22 alin. (3) din Cod.

Regimul sancționator aplicabil în cazul nerespectării obligațiilor de a transmite autorităților naționale de reglementare informații corecte și complete, reflectă importanța pe care legiuitorul european a acordat-o acestui

aspect din perspectiva îndeplinirii de către autorități a sarcinilor de supraveghere.

Pentru a răspunde cerințelor legale ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că actele normative care stabilesc și sancționează contravențiile intră în vigoare într-un termen de 30 de zile de la publicare, dar nu mai puțin de 10 zile în cazuri urgente, a fost reglementat în mod expres un termen de 10 zile de la publicarea proiectului pentru intrarea în vigoare a prevederilor acestuia. Aplicabilitatea dispozițiilor art.4 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, respectiv stabilirea unui termen de 10 zile de la data publicării actului normativ pentru intrarea în vigoare a acestuia și prin urmare a dispozițiilor care stabilesc și sancționează contravenții, este justificată de obligația transpunerii în legislația națională a Directivei (UE) 2018/1972 până la data de 21 decembrie 2020, termen cu privire la care există riscul să fie depășit în contextul în care adoptarea proiectului de act normativ presupune parcurgerea procedurii în Parlament.

B. Facilitarea dezvoltării rețelelor de comunicații electronice

Prevederile propuse au drept scop crearea unui cadru unitar, organizat și coerent privind procesul de autorizare a lucrărilor de construcții pentru infrastructura fizică necesară susținerii rețelelor de comunicații electronice, cuprinzând reglementările aplicabile domeniului comunicațiilor electronice, din perspectiva categoriilor de lucrări supuse avizării și autorizării, a documentației necesare și a procesului de recepție la terminarea acestora.

Întrucât posibilitatea exercitării efective a dreptului de acces pe proprietăți, sau la elementele de infrastructură fizică deținute de alți operatori de rețea, este esențială pentru dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice, se instituie un cadru care să permită accesul mai facil al furnizorilor de rețele de comunicații electronice și al operatorilor de infrastructuri de comunicații electronice la terenurile pe care ar urma să fie construite elementele de infrastructură fizică, indiferent de regimul juridic sau destinația acestor terenuri.

Astfel, proiectul de act normativ propune modificarea dispozițiilor legale în vigoare referitoare la posibilitatea amplasării infrastructurii fizice necesare susținerii rețelelor de comunicații electronice pe terenuri agricole (indiferent de clasa de calitate a acestora), pajiști permanente, terenuri forestiere, spații verzi, terenuri care fac parte din arii

naturale protejate.

Prevederile cuprinse în proiectul de act normativ au în vedere faptul că, de regulă, impactul lucrărilor de construcții necesare amplasării de noi infrastructuri fizice necesare susținerii rețelelor de comunicații electronice este relativ redus, întrucât acestea nu necesită utilizarea unor suprafețe mari de teren, precum și faptul că executarea unor lucrări de construcții în anumite zone poate fi necesară pentru a permite furnizorilor de rețele de comunicații electronice să își îndeplinească obligațiile pentru a asigura funcționarea sistemului RO-ALERT sau accesul la Sistemul național unic pentru apeluri de urgență 112.

În toate cazurile, lucrările de construcții în zonele supuse unui regim special de protecție vor fi executate cu respectarea condițiilor impuse de autoritățile competente.

De asemenea, în vederea facilitării aplicării dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 159/2016, este reglementată o procedură simplificată de încheiere a contractelor cu asociațiile de proprietari din condominii.

Prin proiectul de act normativ nu se acordă facilități de ordin financiar sau fiscal, furnizorii de rețele de comunicații electronice și operatorii de infrastructuri de comunicații electronice având obligația de a plăti taxele aferente scoaterii din circuitul agricol sau forestier a suprafețelor ocupate de structurile aferente infrastructurii fizice.

Proiectul definește anumite categorii de lucrări – de mică amploare, respectiv standard – care pot fi executate fără a fi necesară emiterea unei autorizații de construire. Procedura nou-reglementată impune furnizorilor de rețele de comunicații electronice și operatorilor de infrastructură de comunicații electronice obligația de a întocmi proiectul tehnic necesar executării acestor lucrări și de a obține, după caz, eventualele avize necesare, notificând autorităților publice locale termenele și condițiile în care urmează să fie desfășurate lucrările respective.

O procedură similară urmează să fie aplicată și în cazul executării de lucrări standard, când lucrările de construcții necesare susținerii rețelelor de comunicații electronice se desfășoară în temeiul dreptului de acces inclusiv la elemente de infrastructură existente, în cazul cărora procedura de autorizare a fost deja parcursă. Potrivit dispozițiilor Legii nr.159/2016, contractele referitoare la exercitarea dreptului de acces trebuie să cuprindă detalii cu privire la condițiile în care este permis acces, inclusiv din punct de vedere tehnic, iar încheierea lor se face prin implicarea directă a operatorilor de rețele. Astfel, avizele pe care operatorii de rețele le emit în vederea desfășurării de lucrări cu privire la elementele rețelelor respective, pot

fi incluse, în multe cazuri, în contractele de acces încheiate cu furnizorii de rețele de comunicații electronice, fără a mai face necesară emiterea unor avize distincte, ceea ce contribuie la simplificarea procedurii de autorizare.

În toate cazurile, autoritățile administrației publice locale au dreptul să verifice dacă desfășurarea lucrărilor de mică amploare, respectiv a lucrărilor standard, se face conform legii și pe baza unei documentații complete și să sancționeze eventualele abateri.

Totodată, în considerarea impactului redus și al caracterului standardizat al acestora, pentru lucrările de mică amploare și pentru lucrările standard a fost instituită posibilitatea aprobării tacite în cazul procedurii de obținere a avizelor ori autorizațiilor necesare.

Pentru lucrările de construcții specifice infrastructurii de comunicații electronice care nu se vor încadra în categoria lucrărilor de mică amploare ori a celor standard, rămân aplicabile prevederile legislației specifice autorizării executării lucrărilor de construcții.

Un alt element caracteristic comunicațiilor electronice este impactul semnificativ și imediat pe care un incident de natură să afecteze integritatea rețelelor ori infrastructurilor de comunicații electronice îl are asupra continuității furnizării serviciilor.

Astfel, proiectul conține prevederi prin care sunt reglementate efectuarea cu caracter de urgență a unor lucrări necesare pentru asigurarea funcționării rețelelor de comunicații electronice în urma apariției unor incidente care afectează furnizarea de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice sau pentru a înlătura consecințele unui accident, a unei calamități naturale, ale unui dezastru sau unui sinistru deosebit de grav, ori ale unor fenomene meteorologice deosebite.

Toate aceste măsuri suplimentare de simplificare a procedurilor de autorizare a lucrărilor de construcții specifice rețelelor și infrastructurii de comunicații electronice se subscriu concepției de reglementare instituite prin Directiva 2014/61/UE și corespund preocupărilor permanente la nivelul Uniunii Europene pentru eficientizarea procesului de instalare a rețelelor de comunicații electronice și a infrastructurilor fizice care le susțin.

Astfel, este de remarcat considerentul 28 din preambulul Directivei 2014/61/UE, care stabilește posibilitatea Statelor Membre de a lua unele măsuri pentru simplificarea procesului de autorizare, cum ar fi introducerea aprobării tacite în caz de lipsă a unui răspuns în termen din partea autorității emitente sau exceptarea anumitor categorii de lucrări de mică amploare sau standard de la cerința

obținerii autorizației. De asemenea, aceiași considerent confirmă posibilitatea Statelor Membre de a excepta anumite elemente ale rețelelor de comunicații electronice de la cerința obținerii unor autorizații.

Ulterior adoptării Directivei 2014/61/UE, prin Codul European al Comunicațiilor Electronice s-au stabilit măsuri suplimentare de simplificare a procedurilor administrative, una dintre acestea constând în eliminarea autorizațiilor pentru instalarea punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă.

C. Stabilirea unor măsuri de facilitare a supravegherii pieței echipamentelor radio și aparatelor

La nivelul unional de reglementare a pieței echipamentelor radio și a compatibilității electromagnetice, este legiferată situația în care un produs nesigur, retras ori rechemat de pe piață într-un stat membru, să fie eliminat, odată devenită măsură justificată, în tot spațiul Pieței Unice.

În acest sens, atât Directiva 2014/53/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio și de abrogare a Directivei 1999/5/CE, transpusă în legislația națională prin Hotărârea Guvernului nr. 740/2016 privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio, cu modificările și completările ulterioare, cât și Directiva 2014/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislațiilor statelor membre cu privire la compatibilitatea electromagnetică, transpusă prin Hotărârea Guvernului nr. 487/2016 privind compatibilitatea electromagnetică, cu modificările și completările ulterioare, cuprind reglementări care instituie un mecanism de natură să coordoneze eforturile statelor membre și să elimine costuri și birocrății inutile în vederea consolidării unei piețe sigure a echipamentelor radio, respectiv a aparatelor.

Situația faptică care a determinat reglementarea mecanismului anterior menționat o reprezintă produsele care sunt testate de mai multe organisme de supraveghere diferite, fără niciun fel de coordonare între ele, creând o muncă suplimentară inutilă, care este costisitoare de timp și resurse. Prin urmare, dispozițiile art. 40 alin. (8) din Directiva 2014/53/UE, respectiv art. 38 alin. (8) din Directiva 2014/30/UE, prevăd faptul că statele membre se asigură că se iau fără întârziere măsurile restrictive adecvate, cum ar fi retragerea echipamentelor radio de pe piață, în legătură cu echipamentele radio, respectiv aparatele în cazul cărora alte state membre au dispus aceste măsuri restrictive. De asemenea, dispozițiile art. 41 alin. (1)-(2) din Directiva 2014/53/UE, respectiv ale 39 alin. (1)-

(2) din Directiva 2014/30/UE, stabilesc faptul că în cazul în care măsura națională este considerată justificată, fie prin intermediul stemului de informare și comunicare pentru supravegherea pieței pan-europene (ICSMS), fie printr-un act de punere în aplicare al Comisiei, se asigură că toate statele membre iau măsurile care se impun pentru a se asigura că echipamentul radio, respectiv aparatul neconform este retras de pe piața lor.

Ca atare, prin Capitolul IV din proiectul de act normativ se propune reglarea aspectelor indicate în alineatul precedent în cazul echipamentelor sau aparatelor asupra cărora se iau măsuri restrictive din partea celorlalte state membre ale Uniunii Europene. În acest fel instrumentele aflate la îndemâna autorității de supraveghere și control este unul complet.

Prin dispozițiile din proiect se propun ca măsurile restrictive în legătură cu echipamentele radio sau aparatele față de care alte state membre au luat măsuri prohibitive să fie dispuse pentru piața din România pe cale administrativă, prin decizie a președintelui ANCOM. Dată fiind importanța limitării fenomenului de circulație a produselor neconforme pe piața unională, normele propuse stabilesc, prin excepție de la prevederile art. 14 și 21 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, faptul că litigiilor având ca obiect actului administrativ emis de ANCOM nu le sunt aplicabile instituția juridică a suspendării și nici căile extraordinare de atac. Reglementarea propusă urmărește eliminarea unor eventuale blocaje în aplicarea măsurilor armonizate la nivelul Uniunii și nerespectarea obligațiilor de stat membru. Excepțiile propuse în prezentul act reprezintă, în fapt, o expresie a necesității de a coordona la nivel național măsurile adoptate la nivelul Uniunii Europene (în cel puțin un stat membru, de regulă, statul care a identificat pentru prima dată echipamentul sau aparatul neconform). Neimplementarea unor măsuri identice la nivel național ar conduce la o ineficientă activitate de supraveghere și control al echipamentelor sau aparatelor ce intră în sfera de reglementare a Hotărârii Guvernului nr. 740/2016, respectiv Hotărârii Guvernului nr. 487/2016 privind compatibilitatea electromagnetică atât pe plan național, cât și pe piața unională.

Prin urmare, prin stabilirea excepției privind inaplicabilitatea prevederilor art. 14 din Legea nr. 554/2004 s-a avut în vedere faptul că această instituție de drept urmărește o întrerupere provizorie a producerii de efecte a unui act administrativ. Or, prin raportare la dispozițiile art. 40 alin. (8) din Directiva 2014/53/UE, respectiv art. 38 alin. (8) din Directiva 2014/30/UE, ar fi diminuat efectul util al coordonării statelor membre dacă instanța națională ar întrerupe aplicarea măsurii deja consfințite la nivelul Uniunii ca fiind justificată. Mai mult,

instituția de drept al suspendării are rolul de a asigura protecția juridică a persoanei potențial vătămate, până la evaluarea legalității deciziei administrative de către instanța de contencios administrativ, ceea ce în cazul de față este inaplicabil, întrucât aceasta are la dispoziție anterior definitivării măsurii provizorii timp de 3 luni posibilitatea de a contesta și stopa măsura, inclusiv de a proba potențiala vătămare.

Totodată, s-a avut în vedere faptul că instituția revizuirii prevăzută în art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a fost concepută ca un ultim remediu intern menit să asigure proeminența prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene și a celorlalte reglementări unionale cu caracter obligatoriu, în lumina principiilor și interpretărilor cristalizate în jurisprudența jurisdicțiilor Uniunii Europene. Or, dispozițiile unionale, transpuse în textul propus, stabilesc faptul că odată decis la nivelul Uniunii caracterul justificat al măsurilor restrictive dispuse de un stat membru, aceste măsuri vor fi replicate de celelalte state membre într-un mod armonizat și imediat, astfel încât măsura restrictivă să fie luată la nivel unional aproape simultan. Acceptarea unei alte soluții decât această aliniere, prin stabilirea și a altor situații decât cele prevăzute art. 40 alin. (7) din Directiva 2014/53/UE, respectiv art. 38 alin. (7) din Directiva 2014/30/UE (care stabilesc faptul că o măsură restrictivă provizorie este considerată justificată și, prin urmare, trebuie aplicată și de celelalte state membre, dacă în termen de 3 luni de la aducerea la cunoștința niciun stat membru sau Comisia nu a ridicat obiecții), pentru a înlătura dispozițiile legislative naționale ce ar putea împiedica, chiar și numai temporar, aplicarea deplină a normelor comunitare (respectiv, revizuirea prevăzută de art. 21 din Legea nr. 554/2004), ar restrânge eficiența prevederilor art. 40 alin. (8) din Directiva 2014/53/UE, respectiv ale 38 alin. (8) din Directiva 2014/30/UE ce instituie ca măsura justificată să fie luată pe întreaga piață unică „fără întârziere”.

Pentru buna executare a deciziei dispuse de președintele Autorității, s-a prevăzut, de asemenea, un sistem de sancționare contravențională, de natură să descurajeze neaplicarea măsurilor corective dispuse de ANCOM.

D. Clarificarea aplicării unor prevederi din Legea nr. 159/2016

În vederea clarificării modului de aplicare a unor dispoziții în vigoare din Legea nr. 159/2016, proiectul propune o serie de modificări care să îmbunătățească textele vizate și să excludă posibile interpretări care nu au fost avute în vedere de legiuitor. Astfel, pentru sublinierea componentei de folosință asupra bunului care face obiectul accesului, în definiția dreptului de acces a fost introdusă o mențiune

corespunzătoare.

În vederea clarificării modului în care, pe baza prevederilor existente ale art. 6 alin. 4, 5 și 6 din Legea nr. 159/2016, ANCOM stabilește tarifele maxime care pot fi percepute de entitățile prevăzute la art. 6 alin. (1) și (2) din același act normativ, proiectul precizează că în situația în care elementele pe care ANCOM le ia în calcul la stabilirea tarifului maxim nu conduc la obținerea unei valori pozitive, atunci exercitarea dreptului de acces se va realiza în mod gratuit.

În ceea ce privește ipoteza instalării rețelelor de comunicații electronice pe stâlpi, piloni sau pe alte elemente de infrastructură fizică aflate pe proprietate publică, textul fost îmbunătățit prin sublinierea că ipoteza reglementată la art. 6 alin. (12) din Legea nr. 159/2016, se aplică pe orice categorie de drum, fie de interes național, județean ori local, inclusiv dacă accesul pe respectivele drumuri ar face obiectul tarifelor prevăzute de art. 46 alin. (9) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor.

În ceea ce privește conținutul normativelor tehnice a fost simplificată structura acestora, prin eliminarea avizului necesar în vederea emiterii autorizației de construire, procedură care birocratiza acest proces, precum și a listei de avize și acorduri solicitate pentru autorizarea lucrărilor de infrastructură fizică a rețelelor publice de comunicații electronice, document care nu este specific unor normative tehnice.

E. Serviciul „My ANCOM”

Proiectul de act normativ stabilește un cadru pentru comunicarea facilă, prin mijloace electronice, între ANCOM, pe de o parte, și furnizorii de comunicații electronice, respectiv furnizorii de servicii poștale, pe de altă parte, reprezentând astfel încă un pas înspre digitalizarea serviciilor publice, una dintre cerințele constante ale mediului de afaceri din România. Ca urmare a adoptării acestui cadru normativ ANCOM va putea comunica orice document destinat furnizorilor de comunicații electronice și celor de servicii poștale prin intermediul unui sistem electronic cu acces securizat care înregistrează data și ora de încărcare a fiecărui document și care oferă garanții împotriva înlocuirii sau alterării conținutului oricărui document încărcat.

Acest sistem va reprezenta un avantaj atât pentru ANCOM, care își va putea reduce eforturile de comunicare a documentelor putându-le astfel redirecționa către

	<p>activitățile mai importante, de reglementare și de monitorizare a piețelor, cât și pentru furnizori, care vor putea lua la cunoștință imediat cu privire la orice solicitare din partea ANCOM având însă la dispoziție 3 zile lucrătoare până când respectiva solicitare va fi considerată comunicată din punct de vedere legal. Prin urmare aceste 3 zile lucrătoare se adaugă termenului de răspuns acordat de ANCOM în cuprinsul solicitării.</p> <p>Toți furnizorii vor fi înregistrați automat în sistem, fără să fie nevoiți să transmită o cerere în acest sens către ANCOM. Cu toate acestea furnizorii care nu vor să participe la sistemul de comunicare electronică au posibilitatea să renunțe la acest drept.</p> <p>Prin decizie a președintelui ANCOM vor fi detaliate condițiile de punere în aplicare a cadrului normativ propus.</p>
3. Alte informații	
Secțiunea a 3-a	
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Prin proiectul de act normativ se urmărește, printre altele, transpunerea Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, proiectul de act legislativ european fiind supus unei proceduri de consultare europeană. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a
a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul

**curent, cât și
pe termen
lung (pe 5
ani)
- mii lei -**

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani			
		2021	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:					
a) buget de stat, din acesta:					
(i) impozit pe profit					
(ii) impozit pe venit					
b) bugete locale:					
(i) impozit pe profit					
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:					
(i) contribuții de asigurări					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:					
a) buget de stat, din acesta:					
(i) cheltuieli de personal					
(ii) bunuri și servicii					
b) bugete locale:					
(i) cheltuieli de personal					
(ii) bunuri și servicii					
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:					
(i) cheltuieli de personal					
(ii) bunuri și servicii					
3. Impact financiar, plus/minus, din care:					
a) buget de stat					
b) bugete locale					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare					
7. Alte informații					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	Proiectul de act normativ modifică și completează următoarele acte normative: a) Ordonanța
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ	

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

de urgență
a
Guvernului
nr.
111/2011
privind
comunicațiile
electronice
, aprobată,
cu
modificări
și
completări,
prin Legea
nr.
140/2012,
cu
modificările
și
completările
ulterioare;
b) Ordonanța
de urgență
a
Guvernului
nr. 22/2009
privind
înființarea
Autorității
Naționale
pentru
Administra
re și
Reglement
are în
Comunicații,
aprobată
prin Legea
nr.
113/2010,
cu
modificările
și
completările
ulterioare
c) Legea nr.
159/2016
privind
regimul
infrastructu
rii fizice a
rețelelor de

comunicații
electronice
, precum și
pentru
stabilirea
unor
măsuri
pentru
reducerea
costului
instalării
rețelelor de
comunicații
electronice
, cu
modificările
și
completările
ulterioare;

- d) Ordonanța
de urgență
a
Guvernului
nr. 34/2008
privind
organizare
a și
funcționare
a
Sistemului
național
unic pentru
apeluri de
urgență,
aprobată,
cu
modificări
și
completări,
prin Legea
nr.
160/2008,
cu
modificările
și
completările
ulterioare;
- e) Ordonanța
de urgență
nr. 34/2014

privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.

157/2015, cu modificările și completările ulterioare;

f) Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare

g) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată,

cu
modificări
și
completări,
prin Legea
nr.
265/2006,
cu
modificările
și
completările
ulterioare

h) Legea nr.
422/2001
privind
protejarea
monument
elor
istorice,
republicată
, cu
modificările
și
completările
ulterioare

i) Ordonanța
de urgență
a
Guvernului
nr. 12/1998
privind
transportul
pe căile
ferate
române și
reorganizarea
Societății
Naționale a
Căilor
Ferate
Române,
republicată
, cu
modificările
și
completările
ulterioare

j) Legea
cadastrului
și
publicității
imobiliare
nr. 7/1996,

	<p>republicată , cu modificărilor și completărilor ulterioare</p> <p>k) Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată , cu modificărilor și completărilor ulterioare</p> <p>l) Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată , cu modificărilor și completărilor ulterioare.</p>
<p>1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare</p>	<p>Prin proiectul de act normativ se urmărește transpunerea în legislația națională a:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor

ilor
electronice
, publicată
în Jurnalul
Oficial al
Uniunii
Europene,
seria L, nr.
321 din 17
decembrie
2018, cu
excepția
art. 114 –
*”Obligații
de
difuzare”*
și a
principiilor
reținute în
considerent
ele 308,
309 și 310
din
Directiva
(UE)
2018/1972
a
Parlamentu
lui
European
și a
Consiliului
întrucât
norma
națională
ce tratează
acest
aspect este
reținută în
cadrul art.
82 din
Legea
audiovizua
lului nr.
504/2002,
cu
modificăril
e și
completăril
e
ulterioare;
▪ art. 40 alin.
(8) din
Directiva

2014/53/U
E a
Parlamentu
lui
European
și a
Consiliului
din 16
aprilie
2014
privind
armonizare
a legislației
statelor
membre
referitoare
la punerea
la
dispoziție
pe piață a
echipament
elor radio
și de
abrogare a
Directivei
1999/5/CE,
publicată
în Jurnalul
Oficial al
Uniunii
Europene,
seria L, nr.
153 din 22
mai 2014;
▪ art. 38 alin.
(8) din
Directiva
2014/30/U
E a
Parlamentu
lui
European
și a
Consiliului
din 26
februarie
2014
privind
armonizare
a
legislațiilor
statelor
membre cu
privire la

	compatibilitatea electromagnetă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 96 din 29 martie 2014.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, cu modificările ulterioare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, cu modificările și completările ulterioare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul de act normativ necesită avizul Consiliului Legislativ și al Consiliului Concurenței.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a	
Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

În baza celor mai sus prezentate, am elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice.

Ministrul
Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor

Lucian Nicolae BODE

Președintele
Autorității Naționale pentru Administrare și
Reglementare în Comunicații

Sorin Mihai GRINDEANU

Avizăm favorabil

Ministrul finanțelor publice

Vasile-Florin CÎȚU

Ministrul apărării naționale

Ionel Nicolae CIUCĂ

Ministrul sănătății

Nelu TĂTARU

Ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și
administrației

Ion ȘTEFAN

Ministrul economiei, energiei și mediului de
afaceri

Virgil-Daniel POPESCU

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale

Nechita-Adrian OROS

Ministrul mediului, apelor și pădurilor

Costel ALEXE

Ministrul culturii

Bogdan GHEORGHIU

În baza celor mai sus prezentate, am elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice.

Ministrul muncii și protecției sociale

Victoria Violeta ALEXANDRU

Ministrul Afacerilor Interne

Ion-Marcel VELA

Directorul Serviciului de Telecomunicații
Speciale

Ionel-Sorin BĂLAN

Directorul Serviciului Român de Informații

Eduard Raul HELLVIG

Directorul Serviciului de Informații Externe

Gabriel VLASE

Directorul Serviciului de Protecție și Pază

Lucian-Silvan PAHONȚU

Președinte-Director General al Agenției
Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară

Laurențiu Alexandru BLAGA

Președintele
Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate

Adi CROITORU

Președintele Autorității Naționale de
Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter
Personal

Ancuța Gianina OPRE

Președintele Autorității Naționale pentru Protecția
Consumatorilor

Eduardt COZMINSCHI

Președintele
Autorității Naționale de Reglementare în
Domeniul Energiei
Dumitru CHIRIȚĂ

Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian AURESCU

Ministrul justiției,
Marian Cătălin PREDOIU